

**EVALUATION OF EDUCATIONAL PROBLEMS REGARDING THE END OF TERM
INSPECTION REPORTS OF THE INSPECTORS OF EDUCATION (ORDU PROVINCE
SAMPLE)**

Halil TAŞ

Dr., Milli Eğitim Bakanlığı, egitimci1@hotmail.com

ORCID Number: 0000-0002-5219-1123

Kasım KIROĞLU

Assoc. Prof. Dr., Ondokuz Mayıs University, cabbar1962@gmail.com

ORCID Number: 0000-0001-5711-9182

Received: 16.10.2017

Accepted: 24.02.2018

ABSTRACT

The aim of this research is to evaluate the educational problems in the city of Ordu regarding the reports of the inspectors of education that were done based on their findings of the work they have done during the academic year. In this research, which was designed according to the qualitative research techniques, document inspection and dialoguing techniques were used. The documents are made up of the end of term reports by the city of Ordu inspectors of education. The data that was acquired via document inspection were subjected to content analysis, and the interviews were subjected to descriptive analysis. In these analyses, educational problems of the city of Ordu were divided into three themes as educational activities, administration activities and financial processes; and into twelve subthemes as, physical conditions and equipment, health and security, testing and assessment, counselling, social activities, school-region relations, student affairs, human resources, regulations, cost and salary transactions, purchase of goods and service, maintenance and repair services and parent teacher association. In the research, it was precipitated that the educational problems in the city of Ordu were similar to the general educational problems of Turkey; these detected problems were recurring problems; the offices in charge were not doing anything regarding the solution of these problems; it is necessary to provide better working environments and equipment support, strengthen economically, ameliorate the employee personal rights, provide professional independence, and free from bureaucratic and political constraints, in order for the inspectors of education to do more detailed researches, inspections and evaluations and prepare more effective inspection reports.

Keywords: Inspectors of education, inspection report, educational problems.

INTRODUCTION

The aim of instructional supervision is generally regarded as the control of teachers' training behaviors. (Glickman et al., 2004). But Today, supervising is considered as the process of education development (Aydın 2014; Bursalıoğlu 2015). Since it is the main aim of the supervision to monitor the degree of organizational objectives and to take the necessary precautions to achieve the result, It is important to monitor all the activities of the organization continuously (Şanlı, Altun ve Tan, 2015). In education, the aim is to find appropriate methods for supervising, education and training purposes and to improve the quality and quantity of the product (Altıntaş, 1980). What is important here is to monitor product and productivity closely and take measures to increase it continuously, indicating that supervision is of vital importance for the institutions (Taymaz, 2015). In order for supervision, which is of vital importance for institutions, to achieve the purpose of process development, it is necessary for inspectors to monitor the process, to convey the information, detection and their recommendations on the process to decision-making bodies. Every formal institution is established to achieve a specific purpose or purposes, and may continue its existence as long as it can achieve this purpose. "It is possible for institutions to know the degree of achieving their aims by continuous monitoring and evaluation of inputs of the institution, the process and outputs in planned and programmed way.(Aydın, 2014). This institutional necessity demonstrates the importance and necessity of the supervision, which includes an ongoing monitoring, evaluation and development activity.

The instructional supervision in Turkey is carried out by inspectors. The Instructional inspector is the final name called by the Ministry of Education to the inspectors after primary education supervising, education inspector and education inspector. In the study, it was preferred to use the name of the inspector as Instructional inspector which was the final of the names called to the inspectors that changed four times in a few years and was already in use. Based on the Article 42 of the Constitution, the Article 56 of the National Education Basic Law No. 1739 and Article 17 of the Decree Law No. 652 on the Organization and Duties of the Ministry of National Education and according to the Regulation of the Guidance and Inspection Presidency of the Ministry of National Education and the Ministry of Education inspectorates published in the Official Newspaper dated 24/5/2014 and numbered 29009, Instructional inspectors serve in groups in the supervision regions determined at the provincial level. With the regulations, group administrators are given the task of presenting the general situation report together with the group members to the presidency at the end of the academic year about the education and training of the region. The end-of-year supervising reports are the reports of the problems identified by the training inspectors for the development of training in the supervising areas and the suggestions for solutions they have made, based on the findings during the supervising applications. These reports, in terms of regulation and content, are harmonious with the expected competence of inspectors' such qualifications as " providing information on the problem and making suggestions for solving the problems, improving the aims of the organization, striving to increase productivity, keeping records, preparing reports in a timely and appropriate manner, using the organization's resources effectively with the ability of respecting and cooperating "(Greer and Plunkett, 2002).

Most of the educational inspectors are those who start the profession after with a successful teaching history by the university entrance exam studying education management, supervision, inspection, planning and economics education (Erol, 2008). In this respect, it can be said that most of the staff of Ministry of Education of education inspectors are the most educated group trained in management and supervision. In accordance with their duties, as Instructional Inspectors visit any kinds of Educational Institutions affiliated to the Ministry of National Education to guide, supervise, investigate, They have a clearer possibility of seeing the problems and disadvantages of the education system in place. For this reason, the end-of-year supervising reports prepared by the instructional inspector can be considered to have an important place in showing the problems and disadvantages of the education system in cities. However, if the same or similar problems are repeatedly identified and reported in the reports by the departmental inspectors, it can be interpreted that the authorities have not solved the problems identified by the departmental inspectors or have not made any efforts to find a solution. The fact that it has been confirmed in other studies that most of the education problems in the reports submitted to the competent authorities by inspectors in our country are not resolved by the authorities support our view on this issue. (Özdemir, 2001, Söbü, 2005; Ünal and Kantar, 2011). However, the supervising reports prepared as a result of the guidance and supervision studies should be published in the website of the supervised institution and the families should benefit from these reports when they prefer the school (Turan, 2016). It can be said that the fact that no action is taken by the solution authorities for the problems they have identified affects the desire and ability of researchers to conduct research, problem determination and solution, in the negative way.

Institutional supervision can be defined as a supervising of all the activities of educational institutions in general (Yeşil and Kış, 2015). In the supervision of the institution, the educational institutions are observed, controlled and evaluated according to certain criteria (Taymaz, 2015). Institutional supervision is related to the management of educational organizations. By examining the supervising book in the institutions, it is possible to provide a view on the situation of the past and to observe the view in a longer period instead of the instant situation (Başar, 2000). Course supervision, on the other hand, can be defined as supervision during the course of the instructor. According to Taymaz (2015), course supervision is the observation, examination and evaluation of the activities of teachers working in a teaching institution in educational activities. As it is stated In the Guidance and Inspection Directive of the Presidencies of the Primary Education inspectors of the Ministry of National Education that Institutional inspectors are responsible for inspections" and "seminars and course inspections" and institutional inspections on the other hand include administrative inspections, teacher inspections and other staff inspections (MEB, 2014a). In our country, until the date of 24.05.2014, institutional and course supervisions were continued to be carried out by institutional supervisors. In the Article 59 of the Regulation on the Guidance and Inspection Presidency of the Ministry of National Education and Regulation on the Inspectorates of the Ministry of Education, which entered into force on 24.05.2014, it is stated that the inspectors and assistant inspectors will perform the duties specified in Article 17 of the Decree Law No. 652, teacher mentorship "(MEB, 2014b). Therefore, institutional supervisions have been carried out by the Ministry of Education Inspectors since 24.05.2014, but teacher course supervisions have not been conducted

regularly. Both the institutional and the course supervisions have been suspended due to the temporary article 12 of the Law on the Organization and Duties of the Ministry of National Education published in the Official Newspaper dated 9 December 2016 and numbered 29913 and the Law on Amendments to Certain Laws and Decrees on the Decree Law. In the Article 49/7 of the Ministry of National Education Supervision Board Regulation published in the Official Newspaper No. 30160 dated 20 August 2017, the institutional supervisions were restarted by stating "It is essential that the Ministry organization units and the schools and institutions should be inspected periodically every three years."

As the resources allocated for education in Turkey are inadequate (Gedikoğlu, 2005), the educational opportunities vary according to the regions (Koçberber and Kazancık, 2010); (Korkmaz, 2005), there are inadequacies in the number of teacher, classroom, school, equipment, laboratory equipment, computer and library (Gedikoğlu, 2005). Teacher quality and teacher training (Akpınar and Aydın, 2007); rote, the lack of full implementation of renewed education programs and the failure of school administrators to perform tasks related to renewed program (Can, 2007; Rençber, 2008) are some of the main problems of the Turkish national education system.

As it is possible to have an idea about the education problems of Turkey by observing the year-end supervision reports prepared by the education inspectors, In these reports prepared at the provincial level, it is also possible to figure out the reflection of Turkey's general educational issues at the provincial level. The problems identified in the end-of-year supervision reports prepared by the Ministry of Education Inspectors are important in terms of seeing the problems of the education system from the perspective of the primary inspectors of the Turkish national education system.

The Aim

The aim of the research is to evaluate the educational problems in the province of Ordu according to the final academic year supervising reports of the Instructional inspectors which they prepared dependig on their statements in the studies during the education year. Based on this reason, the answers to the following questions were searched:

1. What are educational problems in Ordu province according to the audit reports of education inspectors at the end of the academic year?
2. What are the views and suggestions of instructional inspectors related to identify educational problems?

METHOD

Model of the Research

In this research, document examination and interview techniques were used in qualitative research techniques. (Yildirim and Şimşek, 2016), it is tried to be defined as if the subject of the research is within its own conditions

(Karasar, 2016), In the technique of examining a document (Yıldırım ve Şimşek, 2016) that includes analysis of written materials containing information about the cases or phenomena targeted to be investigated, the case to be investigated is tried to be defined as being within its own conditions.(Karasar, 2016). In this research which was designed in accordance with qualitative research techniques, in addition to the document review, triangulation has been made in data sources and data collection methods by interviewing to get more detailed information from the participants and to understand the feelings, thoughts and ideas of the participants. According to Yıldırım and Şimşek (2016), diversity is an effort to increase the credibility of the results by using different data sources, different data collection and analysis methods.

Population and Sampling

The universe of the work is composed of 25 instructors working in Ordu province. The Instructional inspectors to be interviewed were selected by systematic sampling method. According to Yıldırım and Şimşek (2016), "in the systematic sampling method, the people who will constitute the sample group are selected by a systematic method that is formed according to certain criteria, not by a completely unselected method. Based on the autograph session held by 25 instructors working in the army, twelve active inspectors were selected as the sample. The selected 12 instructional inspectors constitute 48% of the population. Considering that it would not be appropriate in terms of studying ethics and morals, the real names of the inspectors participating in the interviews were not used; names were coded like Inspector 1, Inspector 2 ...

Collection of Data

The data were obtained from the ten-year education year end report prepared between the 2005-2006 academic year and the 2014-2015 academic year by Ordu National Education Directorate Presidency of Education Supervising groups between the 2005-2006 academic year and the 2014-2015 academic year. Documents have been examined in accordance with the stages of reaching the documents, controlling the authenticity of the documents, understanding the documents, analyzing the data and using the data" (Yıldırım and Şimşek, 2016). In relation to the obtained data, two instructors of the department and the vice presidents of the department inspectors were interviewed to confirm whether the data were understood or interpreted correctly. Our study is restricted with the 2014-2015 academic year findings, the time the most recent supervisions were done, due to the suspension of the inspections with the provisional Article 12 of the Law on the Amendment of Certain Laws and Decrees of the Organization and Duties of the Ministry of National Education, which was enacted on 09.12.2016.

A semi-structured interview form was developed by researchers to determine the views and recommendations of the primary inspectors to identify training problems. "Semi-structured interview forms come to the foreground from certain questions, and respondents are responding to these questions in a way that they like and clearly state their personal thoughts (Yıldırım and Şimşek, 2016). While interview questions are being prepared; attention has been paid to its suitability, its ability to support subordinate problems, its

comprehension and its need to be met. The interview draft, which was prepared by taking the opinions of two expert lecturers, was tried on 3 instructional inspectors who were not in the sampling and the problems encountered were solved. In the interviews, questions were asked to the instructional inspectors on how they identified their educational problems, how they reported problems they identified, how they identified the problems of the problems, what difficulties they encountered in the process of finding the problems, and what the demands of the solution agencies in terms of the solutions of the problems were. It was noted that the participants were not guided during the interview and the investigator protected the objectivity to a maximum extent. The interviews, which were held for about 15 minutes, were performed in the working room of the nstructional inspectors and the attendants' voices were recorded by permission

Analysis of Data

In this study, the data obtained by the document analysis were analyzed by content analysis method. "Content analysis is a technique that summarizes the expressions in the text in less content categories by coding them in clear rules" (Weber, 1990), often used to generate meaning about what is mentioned in the text (Scott and Morrison, 2005). Content analysis is to organize and interpret similar data in a way that the reader can understand by integrating them within the framework of certain concepts and themes (Yıldırım and Şimşek, 2016).

In this research, the data obtained from the document review is based on sub-themes based on the Education-Training Activities, Management Activities and Financial Processes issues, found in the problems and solution proposal form regarding the supervised schools/institutions developed by Ministry of National Education Guidance and Supervision. Thus, the themes of Instructional Activities were analyzed according to such sub-themes as physical conditions and equipment, health and safety, measurement and evaluation, guidance, social activities; Management activities, on the other hand, were analyzed according to school-environment relations, student affairs, human resources and legislation sub-themes; and Financial processes are analyzed according to the themes of subcontracting, wage and salary operations, procurement of goods and services, maintenance and repair work, and school-family union. In these analyzes, instead of all the problems, repetitive problems have been taken into consideration and the prepared table (s) with the year (s) in which each problem was identified has also been mentioned in the resolution authority / authorities.

Descriptive analysis approach was preferred in the analysis of qualitative data obtained through interview. "In the descriptive analysis approach, the data are summarized and interpreted according to the interview questions and direct quotations are made from the opinions of the interviewed individuals" (Yıldırım and Şimşek, 2016). In this study, since it is aimed to transmit the findings to the reader in a regulated and interpreted manner, the obtained data are first described systematically, logically, consistently and comprehensively, and where necessary, direct quotations are made and these later descriptions are explained, interpreted, and the results are then reached.

Validity and Reliability

To provide external validity in this investigation; the details of the data were reported and the way in which the results were obtained was explained and interpreted in detail. Participant confirmation was used to provide internal validity. During the research process, the sub-themes, the achieved results and the comment were illustrated to the two instructional inspectors and two assistant inspectors.

The percentage of view consensus among multiple coders/classifiers has been determined to ensure the reliability of the study (Stemler, 2001). For this purpose, the problems identified in the supervision reports of the end of the academic year organized by the inspectors were asked to place sub-themes from the experts of another field after the sub-themes were placed by the researchers and it was seen that 88% of the opinions were assembled when comparing the two matches. "This calculated rate is considered to be a high value for reliability analysis based on multiple coders/classifiers, which expresses how much the two encoders/classifiers compromise on the quality of any content" (Miles et al., 2014). To ensure reliability, a single encoder view assembly is also calculated. For this, two weeks after the identified problems were set by the researchers with themes and sub-themes, this process was repeated by the investigator inspector. As a result of the comparison, it was seen that five of the identified problems were placed in different sub-themes, and in the result of the study carried out about the subject, a vision consensus was established in determining the sub-themes of the five problems placed in different sub-themes. These results were evaluated as the confidence between the coders/classifiers and the single encoder/classifier reliability.

To ensure the credibility of the interviews, the voice recordings of the interviews were analyzed at two different times, looking at the consistency in both analyzes. "The consensus percentage formula was used for this" (Bakeman and Gottman, 1997) and the compromise rate was set at 89%. According to Keeves and Sowden (1994), "80% of the compromise rate is sufficient for reliability." Because the written text is taken over and studied again to translate verbal speech, strengthening the validity and validity of the data (Silverman, 2006) have been confirmed by checking with the training inspectors participating in the negotiations.

FINDINGS (RESULTS)

In this section, the findings obtained from the analysis of collected data are included.

1. Findings related to education problems in Ordu according to the audit reports of education inspectors at the end of the academic year?

The problems identified in the end-of-year inspector reports organized by the Ministry of Education Inspectors are given in Table 1, Table 2 and Table 3 with the theme and sub-theme set

Table 1. Problems Regarding Instructional Activities Theme in Ordu According to the Instructional Supervision Reports by Instructional Inspectors.

Theme	Sub-theme	Problems	The Years of the Findings	Solution Authority
		-Continuation of consolidated classroom application	Every year	P,M
		-Double shift schooling application	Every year	P,M
		-The problem of neglected and in need of repair school buildings	Every year	S,P,M
		-The insufficiency of existing classrooms and other service units	Every year	
		-Not paying attention to order and cleanliness of educational teaching environments	Every year	S
		- Insufficient measures for disabled students	2013,2014,2015	S,P,M
		- Improper organization of school gardens according to legislation, student age and levels	Every year	S
		- Providing Primary, secondary, and Imam-Hatip middle school education and training activities in the same building	2013,2014,2015	P,M
		-Absence of sections such as Laboratory, school library, sports hall, multipurpose hall, archive etc.	Every year	S,P,M
		- Missing equipment and lack of other department equipments and units	Every year	S,P,M
		- Lack of Regular execution of business and operations related to washing and bathing services in boarding schools	2007,2009,2010 2011,2013,2014	S
		-The insufficiency of the administrator and study rooms and bedhouses, cafeteria, cellar, warehouse-warehouse, laundry room, bathroom and infirmary in boarding schools	Every year	S
		-Libraries' not being rich in terms of number and diversity of books	Every year	S,P,M
		-Lack of enough tools and equipments such as copy machines, computers, projectors, paper, toner, computer cartridge	Every year	S,P,M
	Physical Conditions and Equipment	-Inappropriate and up-to-date school website	2011,2013,2014	S
		-School technology's being old	Every year	S,P,M
		- Failure to comply with the legislation in respect of the settlement and quota changes in private schools	Every year	S,P
		-Lack of the personnel with firefighting certificate, not taking careful attention to arrangement, order and cleanliness of the radiator room	Every year	S
		-Lack of having documentation of hygiene education by the chef and kitchen staff	Every year	S
		-Lack of periodically check electrical installation at schools	2007,2008,2010	P,M
		-Lack of lightning arresters and generators at schools	2008,2009,2011 2012,2014,2015	S,P,M
		-Not taking effective measures against repression	2008,2009,2010 2011,2012,2014	S,P,M
		- Lack of security guard at the entrance of the schools	2012,2013,2014	S,P,M
		-Lack of security cameras with long-term recording capability	2011,2014,2015	S,P,M
		-Lack of daily food signboards prepared according to the calorie needs and desires of the students	2009,2010,2011 2012,2013	S,P
		-Improper kitchen conditions due to space and equipment	2009,2010,2011 2012,2013	S
		-Dirty and untidy bedrooms	Every year	S

	- Failure to keep samples in accordance with the legislation	2010,2011,2012	S
	S	2013,2014,2015	S
	S	2010,2011,2013	S
	-Not making exam analyses for the classes	2012,2013,2014	S
	-The participation of students in lessons and activities and project activities are not measured and evaluated with developed scales	Every year	S
	-The performance of students with special education and integration education is not assessed according to the individualized education program (BEP)	2009,2010,2011 2012,2013,2014	S
Assessment and Evaluation	-The lack of question and test pattern diversity in the examinations, open-ended and classical examinations required for interpretation, follow-up tests, little use of theme end-of-	2009,2010,2011 2012,2013,2014	S,P
	-Not enough evaluation of the results of the census and local examinations	2012,2013,2014	S
	-The absence of academic achievement on the basis of lectures	Every year	S
	-Absence of Consultant teachers and consultancy services at schools.	2009,2010,2011 2012,2013	P,M
	-Not being able to form a School Executive Committee for Residence and psychological consultancy services	2010,2011,2012	S
	-The activities of the rehabilitation service are not carried out with the participation of the Consultant teachers, the school administration and their families	2009,2010,2011 2012,2013,2014	S
Consultancy	-Consultancy services cannot not provide adequate, preventive and guiding guidance	2010,2011,2012 2013,2014	S
	-Inadequate level of effective consultancy services work on student problems	2010,2011,2012 2013	S
	-Problems can not be solved properly and effective solutions can not be produced because the questionnaires are not evaluated	2010,2011,2012 2013,2014,2015	S
	-Social activities cannot be planned in accordance with the legislation	2006,2007,2008 2009,2011,2013	S
	-The community service activities cannot be done accordingly.	2006,2007,2008 2011,2013,2014	S
	-Not having suitable journals for Reservation ceremony, social and cultural events such as special days and weeks, festivals, excursions, and lack of memorandums about memorials and celebration.	Every year	S
Social Events	Lack of proper plans for the leisure times of the students	Every year	S
	The social club works cannot be carried out accordingly.	2009,2011,2013 2014,2015	S

"S" stands for School, "P" for province (Governorship, District Governorships, Provincial/District Education Directorates) and "M" for Ministry of National Education.

In the examination made in Table 1, it is seen that the problems inspected by the instructional inspectors regarding the instructional activities are included in the sub-themes of physical conditions and equipment, health and safety, measurement and evaluation, guidance, social activities. It is seen that the problems identified are recurrent problems and the first solution authority of the problems is stated as the school and the provincial authorities are the second and the Ministry of National Education is the third solution authority.

Table 2. Problems Regarding the Management Activities in the Ordu Province According to the Instructional Examination Reports Issued by the Instructional Inspectors

Theme	Sub-theme	Problems	The Years of the Findings	Solution Authority	
Instructional Activities	School-Environment Relations	-Inability to provide enough school, family and environment relations in education-teaching activities.	Every year	S	
		-Inadequate family participation in social and cultural activities	Every year	S	
		-Inability to make a functional parent-teacher meeting.	Every year	S	
		- Lack of up to the mark home visits.	2010,2011,2013 2014	S	
	Student Related Tasks	-The processing of the data for the student on the e-school system in a delated timely manner	2006,2007,2008 2009,2010,2012	S	
		-The absence of attendance-absenteeism procedures in accordance with the legislation	Every year	S,P	
		-The inability to sustain the legislation of the education and training program applications	2011,2013,2015	S,P	
		-Inability to make a functional weekly course schedule	Every year	S	
		- Failure to adhere to curriculums and course schedules in private schools	Every year	S	
		-The low rate of utilization of technological resources in educational teaching activities	Every year	S	
		-Unsuitable extracurricular training activities	Every year	S	
		-Education centered and test-oriented education	Every year	S	
		- Missing books, student workbooks and teacher guide books	Every year	S,P,M	
		-Not following the legislation of the business and transactions related to the integrated education	2007,2009,2011 2012,2013,2014	S,P	
		Human Resources	-The inability in keeping up-to-date Employee information in the MEBBIS system	2009,2010,2011 2012,2013	S
			- Inadequate number of teachers, officers and assistant servants	Every year	S
	- Duties of substitute and contracted teachers are not carried out before the academic year		Every year	P,M	
	- Teacher appointments' not being made before the beginning of the academic year		2006,2007,2008 2010,2011,2013	M	
	-Inability to educate qualified staff (teachers, officers, servants)		Every year	S,P,M	
	-The rate of absenteeism (leave, report, etc.) of the staff (teacher, civil servant, servant) is high		Every year	S	
	-Failure to comply with the legislation of the teachers 'council and branch teachers' meetings		Every year	S	
	-Managers and teachers' not having enough knowledge about the philosophy and application of renewed programs		2006,2007,2008 2009,2010	S,P,M	
	-Low motivation in managers and teachers		2013,2014,2015	P,M	
- Teachers' not following current developments in their branches and legislation	Every year		P,M		
-Disability of up-to-date and effective in-service training courses for staff training not -Not having a healthy work section between the staff	2010,2012,2013		S		
- Failure in establishment and operation of the board in accordance with the legislation of the board, commissions and teams	Every year		S		
-Failure in the the employment of the proper numbers of the managers and teachers in private	Every year		S,P		

	schools in accordance with the weekly course hours and branches in the work permit approvals.		
	-Administrative execution of school administrators	Every year	P,M
	-The delay in the payment of the social security premiums of staff working in school	2007,2008,2009 2010	S
The Legislation	-The legislation's being open to different interpretations and applications	Every Year	M
	-The restrictive solid structure of legislation for applications	Every Year	M
	-The legislation's being out of date	Every Year	M
	-Too much legislative diversity (crowd)	Every Year	M

"S" stands for School, "P" for province (Governorship, District Governorships, Provincial/District Education Directorates) and "M" for Ministry of National Education.

In the examination made in Table 2, it is seen that the problems that the Instructional Inspectors related to the management activity theme are included in the sub-themes of school-environment relations, student affairs, human resources, legislation. It is seen that provincial authorities (Governorship, District Governorships, Provincial/Provincial National Education Directorates) are in the second place and Ministry of National Education is in the third place as the solution authority.

Table 3. Problems Regarding the Financial Processes in the Ordu Province According to the Instructional Supervision Reports Issued by the Instructional Inspectors

Theme	Sub-theme	Problems	The Years of the Findings	Solution Authority	
Financial Processes	Wage and Salary Transactions	-Failure in the update of additional tuition fees received at the beginning of the school year	Every year	S	
		-Failure in the correct calculation of additional course hours to be paid to teachers who are engaged in extracurricular training	2006,2007,2008	S	
		-Not keeping of a certified copy of the documents related to salary and wages in the institution	Every year	S	
		- Receiving the ceiling fee determined by the fee finding commission at school / kindergarten	Every year	S,P	
		- Elimination of dues from the parents instead of depositing in the bank / kindergarten	2009,2010,2011 2012, 2013	S	
		-The fees of the administrators, teachers and other personnel charged in private schools not being paid according to the records in the contracts.	Every year	S	
		-The non-compliance of the work processes related to the students who will be trained without fee in private schools	Every year	S	
		- Non-regular bills of receipt of fees from students in private schools and not keeping records	Every year	S	
		Goods-Service Procurement Maintenance Works	-The non-compliance in the purchase of goods and services and in the maintenance and repair works of the children as stated in the legislation	Every year	S
			-The groundless preparation of strategic plans and budget proposals	2011,2013,2014	S
-Failure in the Inception of purchase commission in some schools	2006,2007,2008		S		
-Not keeping the related books by the purchase commission in a timely manner and not filing expenditure documents systematically	2006,2007,2008		S		
-Introduction of investments and expenditures ignoring	2010,2012,2013		P,M		

	the importance and urgency	2014	
	- The school cooperative's not being established in accordance with the Charter School Cooperatives Charter	Every year	S
	-Not keeping regular records about the distribution of the clothing, stationery and student allowances	Every year	S
	-Failure in entering the modules included in the TEFBIS Project, all kinds of income-expenditure, the same and cash donations and other on time and regularly	2013,2014,2015	S
	- The non-compliance with the legislation in the acceptance of expenses, the expenditure and hiring issues on school canteen, outdoor areas and halls	Every year	S
	-Not spending the incomes of the cooperation considering the priority needs of the school and the students	Every year	S
School-Parents Union	-The management's not announcing the annual estimated budget and year-end financial report and the monthly income-expenditure records to the parents by means of a notice board or other means of communication	Every year	S
	- The books', files' and documents' in the legislation not being kept regularly by the management board	Every year	S
	- Inadequate co-operation with in-house and non-institutional education stakeholders	Every year	S,P
	-No allocation of shares from the Ministry budget to primary and secondary schools	Every year	M

"S" stands for School, "P" for province (Governorship, District Governorships, Provincial/District Education Directorates) and "M" for Ministry of National Education.

In the examination made in Table 3, it is seen that the problems that the instructional inspectors have identified are under the headings of wage and salary operations, procurement of goods and services, maintenance and repair work, and school-family union. It is seen that the problems identified are recurrent problems and the solution authority of the problems is mentioned as the school and the provincial authorities (Governorship, District Governorships, Provincial/District National Education Directorates) take the second place and the Ministry of National Education takes the place as the solution authority.

Instructional inspectors were asked some questions about how they identified educational problems, how they reported problems they identified, how they settled the problems of the problems, what difficulties they encountered in the process of finding the problems, and what the demands of the solution agencies were to resolve the problems. Here are some examples from participants' answers:

2. Findings on the views and suggestions of instructional inspectors related to identify educational problems.

Inspector 1: *We work in groups in the supervision regions determined at provincial level according to the legislation. At the end of the academic year, the group members were given the task of presenting the general situation report to the presidency about the education and training of the districts in accordance with the enactment regulations. Supervision year-end reports are reports based on the findings we made during the supervision applications, including the training problems and solution proposals in our region. The findings in our reports were determined in the first place and as a result of consultations with group members. When making these determinations, we get the opinions of the employees of the institution, as well.*

Inspector 2: *Our end-of-year supervising reports are based on information and documentation obtained as a result of our in place studies. You will not find fictitious or desk-based suggestions in reports. I do not think solution authorities are aware of the importance of our reports. Because our suggestions are usually not taken into consideration. In addition, inspectory staff are also ignored because supervision is not taken into consideration by managers. Sometimes there are times when we can not find toner and paper to write reports. The oldest computers in the National Education Directorates are the ones in the study rooms of inspectors.*

Inspector 3: *Instructional inspectors need to be supported in order to work more efficiently. Writing a supervising report requires expertise to diagnose problems. Therefore, I think it would be better for inspectors to take in-service trainings at certain intervals to write reports and express themselves in writing. The failure of the enforcement authorities to take into account our supervising reports for the end of the year personally frustrates me and breaks me down.*

Inspector 4: *The supervising reports we prepare in accordance with the legislation include important information in terms of problem identification, giving information, solving problems, increasing the efficiency of the institution, and using resources effectively. These reports are written during in place trips, observation, examination, interview, information and document collection methods. I believe that the vast majority of educational problems will be solved throughout the country if the training problems we have identified in our reports are resolved, but unfortunately no such efforts are made by the higher authorities.*

Inspector 5: *The reports we write stay on paper, so we cannot go forward other than time and paper waste. Preparing plans and programs based on inspectors' reports by the authorities will make their job much easier and they will get to solve many problems faster by learning. However, I can say that the administrators do not take this issue seriously. It is necessary to add our friends to all committees related to education and training in the national education directorate because of their having the knowledge of the region and the related subject on the issue. In addition, my colleagues should not be exposed to political and bureaucratic oppression so that they can identify more realistic problems and produce more effective solutions.*

Inspector 6: *In order for inspectors to write more effective reports and identify more realistic problems, their professional problems need to be solved first. The inspectors should be rescued from the central and local pressures, provision of professional security, economic strengthening, provision of physical environments in which the profession can be carried out more easily, and equipment support.*

Inspector 7: *The fact that my colleagues repeatedly identify and report on the same or similar educational problems indicates that they have not solved the problems identified by the investigating authorities of the solution authorities or are not making an effort to find a solution. The fact that our studies that were carried out with great efforts are ignored by relevant authorities eliminates our desire and excitement to do research, problem determination and solution.*

Inspector 8: *We make the determination about the Education problems through the identification of instructional problems tripping from the city centers to the smallest and remote areas by meeting with the authorities, meeting with the citizens, observing and examining the documents. The problem determination process is as difficult as reporting the findings. Writing the report in a simple, clear and understandable writing skill is important. We may have friends among us who need in-service training in this regard. For this in-service training will be appropriate.*

Inspector 9: *Most of the instructional inspectors are those who enter the profession after their bachelor's degree in such departments of education management, supervision, inspection, planning and economics of universities. I can say that my colleagues are the most qualified group of the staff of the Ministry of National Education on the management and supervision training. The number of our friends who completed their post graduate and doctorate degrees is high.*

Therefore, I think that the findings and proposals of such an educated professional group should be taken into consideration immediately. But I can say that the Inspectors have not seen the value they deserve until this day, and that this has caused them to lose their interests for their jobs.

Inspector 10: *As Instructional Inspectors visit all types of educational institutions affiliated to the Ministry of National Education in the context of their duties for guidance, supervision, investigation, they have a clearer view of the problems and disadvantages of the education system. For this reason, we can say that the supervision reports we have prepared have an important place in determining the problems and disadvantages of education system in the city. However, repeated detection and reporting of the same or similar problems by inspectors shows that no solution to the problems identified by the Inspectors before is brought. This indifference lowers our perseverance and makes us sad.*

Inspector 11: *Our request from the competent authorities as inspectors is that they should conduct such a research that will not blunt our investigation and observation abilities and our desire to identify problems..And this means that we should be provided such regulations like strengthening us economically, improvement of personal rights, provision of equipment and supplies, creation of more suitable physical working environments, termination of trade union, bureaucratic and political oppression, appreciation and consideration.*

Inspector 12: *In our country, until 2014, the institutional supervision and course supervision were carried out by instructional Inspectors. Afterwards, institutional supervisions were continued, but instructor supervision was not done. With the Decree Law issued in 2016, the supervising was completely suspended. This situation shows that the supervision and control staff are not considered in our country. This situation is upsetting us and reducing our performance.*

When the data obtained from the interview with the instructional Inspectors is subject to descriptive analysis; it is clearly understood that the inspector of the department of education determines the problems of the education on the basis of the working procedures and principles, not by the table but by observing, interviewing and examining documents on the spot; the process of identifying training problems and the determination of solution authorities and the stage of reporting are difficult; the same or similar problems are repeatedly detected and reported; the offices where the end-of-year reports are submitted do not address the identified problems or take an effort to find a solution; the fact that problems which the instructional inspectors detect in place are not considered into consideration by authorities cause the frustration and low motivation.

CONCLUSION and DISCUSSION

It is observed that the problems in the sub-theme of physical conditions and equipment merge as inadequacy of school gardens and other departments and units and lack of precautions for disabled persons in the classrooms, units and sections due to capacity insufficiency, dual teaching, combined classroom application, maintenance and repair of buildings, lack of arrangement, order and cleanliness of education environments. In the study carried out by Ünal et al. (2011) it was seen that that similar problems such problems as inadequacy of capacity of classrooms and other departments, dual education, the cleaning and ordering of buildings which are not at desired levels, and lack of equipment and departments also exist. In the study carried out by Ekinci (Ekinci,2010) such problems were detected as having more students in the classrooms than necessary number, inadequacy of classrooms and departments in schools, lack of clean, spacious and qualified teaching standards,

excessive number of students and dual teaching, lack of equipment in departments and units important physical and equipment problems. In the study conducted by Gedikoglu (2005), it was determined that there are inadequacies in classrooms, schools, equipments, laboratory equipment, computers and libraries. Taking such regulations into consideration as targets for the Ministry of National Education 2015-2019 strategic plan "(MEB, 2015) , as the organization of physical conditions of schools and institutions in a way that will facilitate the access of the disabled person to education and teaching, the capacity increase, the reduction of classroom availability, the provision of institutions with the latest technology, the elimination of dual education and the adoption of normal education shows that the problems caused by the physical conditions and equipment found in the Ordu province by the instructional inspectors are the problems encountered throughout the country."

Problems in the sub-theme of health and safety are often seen as emerging with natural disaster measures such as heating, electrical control, fire and earthquake, civil defense, food safety and hygiene. Ünal et al. (2011) suggested that similar problems related to health and safety conditions were identified in the end-of-year supervision reports presented to the instructors, and that measures should be taken especially for the health and safety problems that are increasing in the central schools. In the study conducted by Ekinçi (2010), it was determined that the educational environment is not clean, spacious and healthy. In other studies, it was stated that "the school does not have sufficient cleanliness, the number of toilet rooms per student does not meet the need, there is no cleaning materials, the health officials and teachers do not provide sufficient health education for the students and the school environment is not suitable for health" (Akin et al., 2000; Usta, 2008). In the study conducted by Ozcan et al. (2013), it was detected that although there are some legal regulations related to school health services in Turkey adequate level of service has not been given yet. In the studies conducted by Dönmez (2001) and Dönmez and Özer (2010) it was found that school environments have become centers of drug dealers and gangs, and that therefore important security problems persist in the schools of our country. The statement in The Ministry of Education 2015-2019 strategic plan which shows that the level of proficiency of safety, health and hygiene conditions in schools and institutions is the weak side of the Ministry of Education (MEB, 2015) proves that such health and safety problems detected in Ordu by instructional inspectors are also the problems of Turkey in general.

In the sub-theme of the measurement and evaluation such problems are observed as lack of examination analysis, lack of scientific measurement and evaluation, lack of proper assessment and evaluation of students with special education and integration training, lack of questions and examinations, and insufficient evaluation of central and local exam results. In the study conducted by Ünal et al. (2011), it was seen that the problem of the measurement and evaluation in schools is not being made according to the scientific data. The study conducted by Kuran and Kanatlı (2009) proved that the schools face problems with the use of alternative measurement and evaluation techniques because of lack of time, lack of resources, having crowded classrooms, and teachers' lack of knowledge about alternative assessment and evaluation techniques. Such issues' taking into consideration in report of the National Ministry of Education, the Internal Supervising

Department as proposing that students' achievement, validity and reliability should be assessed with tested measurement tools (MEB,2012), making an evaluation according to scientific measures and program to be a necessity and to include this among the targets to be realized in the Ministry of National Education's 2015-2019 strategic plan (MEB, 2015) shows that there are problems around the country in terms of measuring and evaluating student achievement.

In the sub-theme of Counseling, such problems as the lack of guidance counseling and guidance services in schools, the lack of guidance counseling activities by branch counselors, school administrations and families, the lack of effective preventive and guidance counseling services, the lack of effective guidance on student problems, the lack of evaluation of applied questionnaires are noted. In the study conducted by Hatunoglu and Hatunoglu (2006),such problems as the lack of guidance counselors, the lack of equipment of guidance services, the lack of participation of other teachers, administrators and parents in guidance activities, the failure in the evaluation of applied tests, surveys, etc. were identified as major problem areas for counseling services provided at schools. In the study conducted by Güven (2009), such problems such as lack of a school counselor or inadequate number of school counselor, lack of physical hardware of school guidance services, inadequate solutions for students 'problems, not adequately evaluating the results of student recognition techniques and lack of communication between teachers' were at the top. In other studies conducted on the subject, it is seen that the guidance services are not provided in sufficient and effective level in schools (Hamamcı et al., 2004; Karagüven, 2001; Korkut, 2003, Nazli, 2007; Paskal, 2001). The adequacy of personal, educational and vocational guidance services' being regarded by the Ministry of National Education as a weak side (MEB, 2015) indicates that the problems experienced in guidance services in schools are not only specific to the provinces of Ordu but also are problems in the whole of the country.

In the social events sub-themes such issues take place; social events are not planned and implemented in accordance with the legislation of the social activities. Social services are not conducted in a suitable way. Books and memorandums related to the official ceremonies, social and cultural activities such as festivals and the excursions are not being kept and social club activities are not being conducted suitable for their purposes. In the study conducted by Aslan and Cansever (2007), it was found that the participation rates of families in social and cultural activities in the school were low. In the study conducted by Tetik (2008), it was stated that social activities were not fully implemented in the schools, student clubs were created with a view to compulsory provision to rule in the schools; In the study conducted by Yiğit (2008), it was determined that school administrators, parents and non-governmental organizations did not participate much in social club studies. Shadowless and Kılınç (2015) found that teachers did more in-school practice than community work; school management, environment, students and parents are unconcerned about community service work; they stated that the time and physical possibilities for these studies were insufficient. In the study conducted by Yaman (2011) social clubs are seen as an escape route from the intensive course schedule for students; being perceived as a means of taking the attention of teachers developing hobbies, enjoyment, self-improvement and socialization and it is stated that school management and teachers are not sufficient in terms of planning,

guidance, training and funding of social clubs. Designing, implementing and updating the curriculums of pre-primary, primary and secondary school students in terms of social and cultural qualities and adding them into the National Education Ministry's 2015-2019 strategic plan as to be realized targets (MEB, 2015) prove that the problems stated by the instructional inspectors are faced throughout the country.

In the sub-theme of school-environment relations such problems take place; School, family and environment relations can not be achieved adequately, family participation is not sufficient for social and cultural activities, and parental meetings and parental visits do not function appropriately for the purpose of their visit. Other studies also support our findings by showing that school-environment relations are not at the desired levels (Aytaç, 2013; Balcı, 2014; Demirbulak, 2000; Gül, 2013; Özbas and Badavan, 2009; Şişman and Turan, 2002). In the study conducted by Ekinci (2010), it was achieved that the parents and the community did not support the school well enough. In the report of Ministry Of National Education Internal Supervision Unit it is recommended that the school-environment relations should be developed (MEB, 2012), the participation of the parents in social and cultural activities should be increased at the highest level, and these activities should be implemented in the strategic plan of the Ministry of National Education 2015-2019 as targets to be realized indicates that problems in this sense are experienced throughout the country and hence problems identified by instructional inspectors in Ordu regarding school-environment relations are general problems of the country.

In the sub-section of the student work, such titles take place; The statistical data about the students cannot be loaded into the system, attendance, absenteeism, compensatory education and training programs, failure to follow the curriculums and course schedules, preparation of lessons, and failure to comply with the legislation of the transport education. In the report of the Ministry of National Education Internal Supervision Department, such recommendations take place as minimizing the absenteeism of students, solving the problems encountered in education with transportation, making the best use of technology in education and training activities, proposals for the adoption of a social, cultural and sport-intensive education rather than an examination and test-intensive education (MEB, 2012) and abolishing the attendance problem of the students, solving the problems encountered in education including transportation, providing the use of high technology in education and the provision of complete training materials are among the targets to be realized in the Ministry of National Education 2015-2019 strategic plan. These situations indicate that problems identified by the instructional inspectors are also the problems regarding the student affairs in the whole country. "And such problems as the lack of social and cultural activities in exam-guided schools (Gömleksiz and Kılınç, 2015; Tetik, 2008; Yiğit, 2008), students' making absenteeism by developing a negative attitude towards the school (Altinkurt, 2008), the lack of educational materials and the old technology of the schools (Ekinci, 2010), and the fact that education with transportation is still a problem to be solved (Ünal et al., 2011) are at the top of the educational problems that have been debated in our country for many years.

In the sub-theme of human resources, it is understood that the schools need officers and personnel and there are problems in the distribution of them in provinces in general. The problem is not only a problem specific to

the province of Ordu, but "the fact that there is no service in the majority of schools in our country confronts school administrators and parents face to face" (MEB, 2012); the lack of personnel in schools makes it difficult for schools to provide a clean and hygienic environment for their students (Korkmaz, 2005). Teacher shortage seems to be a major problem when teacher assignments and provisional appointments, paid, deputy, and contracted teacher appointments are not initiated at the beginning of the academic year. In the study conducted by Akpınar and Aydın (2007), the teacher quality and teacher shortage issue was identified as an important problem of Turkish national education. Timelessness in teacher assignments Turkey causes general disruption in education in Turkey in general. (MEB, 2012). The substitutional administration of schools is mentioned as a considerable problem in the sub-theme of human resources. According to the report of Ministry of National Education Internal Supervision Unit (2012), on account of the ever-changing, sometimes abolished without the application ever, always subject to continuous political interference legislations, there is not a static system in school administrators assignments and therefore, the school rate governed by assigned manager in Turkey is at the rate of 50% in total. According to Ünal, Yavuz and Küçükler (2011), school administrators are assigned to proxy instead of being nominally appointed, and these appointments are not given importance. "The confusion and debate in the election and appointment of school administrators shows that the school administration maintains a clear political orientation to intervention" (Aslan and Karip, 2014; Şahin et al., 2017). The fact that managers and teachers do not have sufficient knowledge about the philosophy and application of renewed programs, lack of up-to-date and effective in-service training courses for personnel training, the lack of motivation in managers and teachers were detected as important problems regarding human resources. In other studies, school principals and teachers stated that they did not receive qualified in-service trainings related to their field of duty (Ekinci, 2010; Uçar and İpek, 2006). The overall low level of organizational and professional commitment due to insufficient salaries and occupational exhaustion (Ekinci, 2010) reduces teachers' motivation and performance (Uştu, 2017). Studies conducted by Can (2007) and Rençber (2008) have shown that teachers do not adopt the purpose and vision of the programs, are reluctant and prejudiced about the programs, and tend to keep the usual practices. The Ministry of National Education stated that "the training education given to the candidate team is inadequate; the personnel cannot make use of in-service training activities well enough, in-service training plans are programmed ignoring the staff demands and the unit needs and identified problem areas and in-service training studies are the weak sides of the Ministry, the renewed curriculum is not sufficiently understood and adopted by stakeholders (MEB, 2012; MEB, 2015) indicating that the detections of the instructional inspectors of Ordu are also supported by the Ministry of National Education.

Regarding the sub-theme of legislation; the fact that legislation is open to different interpretations and applications, the existence of the restrictive solid structure of the practitioners, the fact that it is not up to date, and the multiplicity of the legislation variety (crowd) will be regarded as important problems. In the report of the Ministry of National Education Internal Supervision Department, when a proposal is made to "amendment or annulment of unnecessary legislation that has not been implemented yet, which has not been updated" (MEB, 2012); In the Ministry of National Education's 2015-2019 strategic plan, it has been accepted as a

weakness of the Ministry to be up-to-date, clear and understandable, and it has been determined that the legislation should be rearranged clearly in order to meet today's needs (MEB, 2015). In the study conducted by Ünal et al. (2011), it was determined that there are problems in the legislation and the need to change and update them are among the suggestions made in the end of the year supervision reports. In the study conducted by Ekinci (2010), it was determined that strict legal regulations and bureaucratic central organization are important problems in the schools. In the study conducted by Kepenekçi (2004), it was stated that the education legislation is not up to date in terms of both language and content, that the legislation is dispersed, it changes very frequently, and that it is strict. the study conducted by Bingöl (2012), It is explained that complex problems related to the education law in Turkey need to be resolved in line with its own principles.

When looked at the theme of financial processes; it will be determined that there appear some problems with wage and salary operations, procurement of goods and services, maintenance and repair work, and school-family union sub-themes. In the educational reports of the end of the year presented by the Ordu provincial instructional inspectors, it will be seen that some investments and expenditures were made without considering the priority order of importance and urgency in the field of education in our country. In the study conducted by Kavak and Ekinci (1994), while it was stated that our education system should question itself about the extent to which its education resources are used in the face of today's current sources; Göktaş and Bilgin (1996) state that the arbitrariness is a frontrunner in the expenditure of collected money. Hoşgörür and Arslan (2014) found that material resources in education were not used effectively and efficiently in their work. "It is set as the financial target to be implemented by the Ministry of National Education on the strategic plan of 2015-2019, in which the priority process of expenditures should be improved" (MEB, 2015). In the end-of-year supervision reports provided by the instructional inspectors, it is stated that the budget is not allocated at the Ministry level to elementary and secondary schools and this is an important problem. Ekinci (2010) concluded that the lack of schools' budgets was a major financial problem; Ünal (1996) found that because of the lack of centralized funding, schools are making income by hiring carpets and gardens or collecting donations from the parents. Özmen and Yalçın (2011) point out that because of the lack of budget, schools in compulsory education continue to increase their financial resources, and schools are still in search of resources to solve their financial problems. In the study conducted by Toshibar and Arslan (2014), it is stated that the schools have taken the effort to create their own resources because of the inadequacy of the resources allocated to schools for education and training by the state. In the study conducted by Korkmaz (2005), although it is envisaged in the Turkish national education system that the compulsory and financing of education and training should be funded by the state, this is not the case in practice; the schools have been trying to resolve their financial problems with the income they take through the canteen and cooperative, kindergarten fees, contribution fee to education, renting income from school hall and garden, parent fees, associations and foundations donations. In the supervision end-of year report of the Instructional inspectors, it was determined that all kinds of income-expenditure (in spending) and cash donations and other data are not entered on time and regularly into Education Finance and Expenditure Management Information System in

Turkey (TEFBİS) and this is defined as a financial problem. In the study conducted by Özmen and Yalçın (2011), it was determined that the mistakes in the TEFBİS records and the lack of transparency in these records constitute a significant obstacle for the parents to donate to the schools. "With TEFBİS Project, The Ministry of National Education has added such regulations to its 2015-2019 strategic plan as an objective to be realized. These regulations are to keep education expenditures made with income and expenditure energies at the provincial, district and school level in electronic environment, and to use the sources which are provided for education effectively and efficiently on the basis of provincial, district and school level and turning them into investments. (MEB, 2015). In the end-of-year supervision reports prepared by the Ministry of Education instructional inspectors, it is stated such issues are seen as the ones to be resolved as; school-parent cooperation do not cooperate adequately with in-house and non-institutional education stakeholders and they do not declare the annual estimated budget and year-end financial report in the monthly income-expenditure record board or via other communication ways. In studies conducted by Borazan (2010) and Özmen and Yalçın (2011), it is stated that the failure in sharing of income and expenditures by the school-parent cooperations with related persons and institutions and the lack of adequate communication cause problems both in funding and expenditures.

In the interviews done with the instructional inspectors, such observations were made; To determine the educational problems in the city according to the working principles and procedures, instructional inspectors make their observations interviewing and examining documents on the spot by visiting schools than staying in their own buildings, the process of identifying training problems and the determination of solution authorities along with the stage of reporting are difficult; the same or similar problems are repeatedly detected and reported; the offices where the end-of-year reports are submitted do not address the identified problems or they fail to take an effort to find a solution; it is understood that the fact that authorities bring no resolution to the problems detected by inspectors causes low spirit and motivation. In addition, after the interviews, For inspectors to do their tasks more efficiently these requirements are needed. These are the need to include the supervisors in all the boards and commissions established for solving educational problems; the need to have a knowledge and skill for writing a supervision report, especially in terms of report language; the need to organize in-service training for the inspectors to develop their research and report writing competencies; the need to supply more appropriate study environments and tools and equipment support to the inspectors for further investigation, research and evaluation; the need to strengthen the inspector economically, improve their personal rights, ensure their professional independence, and end trade-union, bureaucratic and political oppression in order to prepare more realistic and more effective supervision reports.

As a result, after the end of year supervision reports of Instructional inspectors, the school and environment relations, student affairs, human resources, legislation, wage and salary operations, procurement of goods and services, maintenance and repair work, school-parent cooperation are the issues to merge as sub-themes. By looking at the other conducted studies and the reports of the Ministry of National Education's Strategic Plans and the Ministry of National Education's Internal Supervision Department, it may be inferred that the problems

detected by inspectors are not only special to Ordu province but these problems also present comparison with our country's education problems in general. The fact that the same or similar problems are repeatedly identified and written indicates that the solution authorities have not solved the problems they have identified or have not made an effort to find solutions. In other conducted studies the fact that the majority of the training problems in the reports submitted to the competent authorities are not resolved by the authorities "(Özdemir, 2001; Söbü, 2005; Ünal and Kantar, 2011) in our country, indicate that our view on this issue is correct. It can be said that the fact that no action is taken by the solution authorities for the problems they have identified affects the desire and ability of researchers to conduct research, problem determination and solution, in the negative way.

SUGGESTIONS

The supervision reports of the instructional inspectors, who have the opportunity to detect the problems in the place in accordance with the working procedures and principles, should be dealt of top priority by the enforcement authorities. The recommendation of the instructional inspector for the problems they have identified in their working place should be fulfilled by the competent authorities and the instructional inspectors should be included in all the boards and commissions determined for solving educational problems. In order for them to develop their research and report writing competencies, necessary In-service trainings should be given to the inspectors; more suitable working environments should be prepared, they should be afforded tools and equipment, they should be provided financial support so that they can carry out more detailed examination, research and evaluation. In order to be able to prepare more realistic and more effective supervision reports, inspectors should be strengthened economically, their personal rights should be improved, their professional independence should be ensured, any trade-union, bureaucratic and political pressures for them should be abolished.

In the survey, the educational problems of Ordu province were handled under the light of the official and private pre-school (kindergarten, application school), primary education institutions (primary school, secondary school) and secondary education institutions (high school). By looking at the supervision reports prepared as a result of the supervisions conducted in other educational institutions (special education and rehabilitation centers, public education centers, provincial/district national education directorates, teacher houses, motor vehicle driving courses, private education courses, foreign organizations, various courses, etc.) further studies on educational problems can be made.

**MAARİF MÜFETTİŞLERİNİN ÖĞRETİM YILI SONU DENETİM RAPORLARINA GÖRE
EĞİTİM SORUNLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
(ORDU İLİ ÖRNEĞİ)**

Halil TAŞ

*Dr., Milli Eğitim Bakanlığı, egitimci1@hotmail.com
ORCID Numarası: 0000-0002-5219-1123*

Kasım KIROĞLU

*Doç. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, cabbar1962@gmail.com
ORCID Numarası: 0000-0001-5711-9182*

Received: 16.10.2017

Accepted: 24.02.2018

ÖZ

Araştırmanın amacı, maarif müfettişlerinin öğretim yılı içindeki çalışmalarında yaptıkları tespitlere dayalı olarak hazırladıkları öğretim yılı sonu denetim raporlarına göre Ordu ilindeki eğitim sorunlarının değerlendirilmesidir. Nitel araştırma tekniklerine uygun olarak tasarlanmış olan bu çalışmada, doküman incelemesi ve görüşme teknikleri kullanılmıştır. Dokümanları, Ordu ili maarif müfettişleri tarafından hazırlanan öğretim yılı sonu denetim raporları oluşturmaktadır. Doküman incelemesi tekniğiyle elde edilen veriler içerik analizine, yapılan görüşmeler ise betimsel analize tabi tutulmuştur. Yapılan analizlerde, Ordu ilinin eğitim sorunları; eğitim-öğretim faaliyetleri, yönetim faaliyetleri ve mali süreçler olmak üzere üç temaya ve fiziksel koşullar ve donatım, sağlık ve güvenlik, ölçme ve değerlendirme, rehberlik, sosyal etkinlikler, okul-çevre ilişkileri, öğrenci işleri, insan kaynakları, mevzuat, ücret ve maaş işlemleri, mal ve hizmet alımı ile bakım ve onarım işleri ve okul-aile birliği olmak 12 alt temaya ayrılmıştır. Araştırmada, Ordu ilinin eğitim sorunlarının Türkiye'nin genel eğitim sorunları ile benzerlik gösterdiği; tespit edilen eğitim sorunlarının tekrarlanan sorunlar olduğu; çözüm makamlarının sorunların çözümüne yönelik bir çaba göstermedikleri; daha detaylı inceleme, araştırma ve değerlendirme yapabilmeleri ve daha etkili denetim raporları hazırlayabilmeleri için maarif müfettişlerine daha uygun çalışma ortamları ve araç-gereç desteği sağlanması, ekonomik olarak güçlendirilmeleri, özlük haklarının iyileştirilmesi, mesleki bağımsızlıklarının sağlanması, bürokratik ve siyasal baskılardan kurtarılmalı gerektirdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar sözcükler: Maarif müfettişi, denetim raporu, eğitim sorunları.

GİRİŞ

Eğitim denetiminin amacı, geleneksel olarak öğretmenlerin öğretimsel davranışlarının kontrol edilmesi olarak görülmüştür (Glickman vd., 2004). Günümüzde ise denetim, eğitimi geliştirme süreci olarak değerlendirilmektedir (Aydın 2014; Bursalıoğlu 2015). Örgüt amaçlarının gerçekleştirilme derecesini izlemek ve sonuca ulaşabilmek için gerekli tedbirleri almak denetimin temel amacı olduğundan, örgütün tüm faaliyetlerinin sürekli denetim ve kontrol altında tutulması önemlidir (Şanlı, Altun ve Tan, 2015). Eğitimde denetim, eğitim ve öğretimin amaçlarına uygun yöntemleri bulma ve ürünün nitelik ve nicelik bakımından geliştirilmesini sağlama amacı taşır (Altıntaş, 1980). Burada önemli olan, ürün ve verimliliğin yakından izlenmesi ve sürekli olarak artışını sağlayacak önlemlerin alınmasıdır ki bu da denetimin kurumlar için hayati bir önem taşıdığını göstermektedir (Taymaz, 2015). Kurumlar için hayati önem taşıyan denetimin, süreci geliştirme amacının gerçekleşebilmesi için, müfettişlerin süreci izlemeleri, sürece dair bilgi, tespit ve önerilerini karar mekanizmalarına iletmeleri gereklidir. Her formel örgütler, belli bir amacı ya da amaçları gerçekleştirmek için kurulurlar ve bu amacı gerçekleştirebildiği sürece varlığını devam ettirebilirler. “Örgütlerin, amaçlarının gerçekleşme derecesini bilebilmeleri, örgütün girdilerinin, sürecin ve çıktılarının planlı ve programlı olarak, sürekli bir biçimde izlenmesi ve değerlendirilmesi ile olanaklıdır (Aydın, 2014). Bu örgütsel gereklilik, devamlı bir izleme, değerlendirme ve geliştirme etkinliğini kapsayan denetimin, önem ve gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Türkiye’de eğitim denetimi maarif müfettişleri tarafından yapılmaktadır. Maarif müfettişliği, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ilköğretim müfettişliği, eğitim müfettişliği ve eğitim denetmenliğinden sonra müfettişlere verilen son isimdir. Araştırmada, müfettişlerin birkaç yıl içinde dört kez değişmiş olan isimlerinden sonuncusu olan ve hâlihazırda kullanılmakta olan maarif müfettişi isminin kullanılması tercih edilmiştir. Maarif müfettişleri, Anayasa’nın 42’nci maddesi, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 56’ncı maddesi ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı’nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin 17’nci maddesine dayanarak ve 24/5/2014 tarihli ve 29009 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Denetim Başkanlığı ile Maarif Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği uyarınca il düzeyinde belirlenen denetim bölgelerinde gruplar halinde görev yaparlar. Anılan yönetmelikle, grup sorumlularına bölgesinin eğitim ve öğretimi hakkında öğretim yılı sonunda grup üyeleriyle birlikte genel durum raporu hazırlayarak başkanlığa sunma görevi verilmiştir. Öğretim yılı sonu denetim raporları, maarif müfettişlerinin denetim uygulamaları sırasında yaptıkları tespitlere dayalı olarak, denetim bölgelerindeki eğitimin geliştirilmesi için belirledikleri sorunları ve getirdikleri çözüm önerilerini içeren raporlardır. Bu raporlar, düzenlenme gerekçesi ve içeriği itibarıyla müfettişlerden yerine getirmeleri beklenen, “sorun hakkında bilgi verme ve sorunları çözmeye için önerilerde bulunma, örgütün amaçlarını geliştirme, verimliliği artırmak için çabalama, kayıt tutma, zamanında ve uygun biçimde raporlar hazırlama, örgüt kaynaklarını etkin şekilde kullanma, saygı ve işbirliği yapma yeterlikleriyle” (Greer and Plunkett, 2002) uyumludur.

Maarif müfettişlerinin büyük bölümü, başarılı öğretmenlik sicili sonrasında üniversite sınavıyla üniversitelerin eğitim yönetimi, denetimi, teftişi, planlaması ve ekonomisi anabilim dalında lisans öğrenimi görerek mesleğe giren kişilerdir (Erol, 2008). Bu yönleriyle, maarif müfettişlerinin Milli Eğitim Bakanlığı çalışanları içinde çoğunun

yönetim ve denetim alanında eğitim almış en eğitimli grup olduğu söylenebilir. Maarif müfettişleri görevleri gereği buldukları illerde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı her türlü eğitim kurumuna rehberlik, denetim, inceleme veya soruşturma için gittiklerinden; eğitim sisteminin sorunlarını ve aksayan yönlerini yerinde ve daha net görme olanağına sahiptirler. Bu nedenle, maarif müfettişleri tarafından hazırlanan öğretim yılı sonu denetim raporları, ilde eğitim sisteminin sorunlarını ve aksayan yönlerini göstermede önemli bir yere sahiptir denebilir. Ancak, maarif müfettişleri tarafından aynı ya da benzer sorunların tekrar tekrar tespit edilip raporlara yazılmış olması, çözüm makamlarının maarif müfettişleri tarafından tespit edilen sorunlara çözüm getiremedikleri ya da çözüm bulmaya yönelik bir çaba harcamadıkları şeklinde yorumlanabilir. Başka çalışmalarda da ülkemiz genelinde müfettişlerce yetkili makamlara sunulan raporlarda yer alan eğitim sorunlarının büyük bir kısmının yetkililerce çözüme kavuşturulamadığına ilişkin tespitlerin yapılmış olması (Özdemir, 2001; Söbü, 2005; Ünal ve Kantar, 2011), bu konudaki görüşümüzü desteklemektedir. Halbuki, "yapılan rehberlik ve denetim çalışmaları sonucunda hazırlanan denetim raporları, denetlenen kurumun web sitesinde yayımlanmalı ve ailelerin okul tercihi yaparken bu raporlarından yararlanmaları sağlanmalıdır (Turan, 2016). Tespit ettikleri sorunlara yönelik çözüm makamlarınca herhangi bir işlem yapılmamasının, maarif müfettişlerinin araştırma yapma, sorun tespit etme ve çözüm üretme istek ve yeteneklerini olumsuz yönde etkilediği söylenebilir.

Kurum denetimi, genel olarak eğitim öğretim kurumlarının tüm etkinliklerinin incelendiği denetim olarak tanımlanabilir (Yeşil ve Kış, 2015). Kurum denetiminde, eğitim kurumlarının insan ve madde kaynaklarının gözlenmesi, kontrol edilmesi ve belli kriterlere göre değerlendirilmesi yapılır (Taymaz, 2015). Kurum denetimi, eğitim örgütlerinin yönetimine ilişkin olup, kurumlardaki denetim defterinin incelenmesiyle, geçmişteki durum konusunda veri sağlanarak anlık durum yerine daha uzun bir süreç içindeki görünümün gözetilmesi sağlanabilir (Başar, 2000). Ders denetimi ise, öğretmenin ders işlediği esnada yapılan denetim olarak tanımlanabilir. Taymaz'a (2015) göre ders denetimi, bir öğretim kurumunda görev yapan öğretmenlerin eğitim öğretim etkinliklerindeki çalışmalarının gözlenmesi, incelenmesi ve değerlendirilmesidir.

Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Müfettişleri Başkanlıkları Rehberlik ve Teftiş Yönergesi'nde müfettişlerin kurumlarda; "kurum teftişi" ile "seminer ve kurs teftişi" yapmakla görevli oldukları, kurum teftişinin ise yönetici teftişi, öğretmen teftişi ve diğer personel teftişinden oluştuğu belirtildiğinden (MEB, 2014a), ülkemizde, 24.05.2014 tarihine kadar kurum ve ders denetimlerinin maarif müfettişleri tarafından yapılmasına devam edilmiştir. "24.05.2014 tarihinde yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Denetim Başkanlığı ile Maarif Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği'nin 59. maddesinde, müfettiş ve müfettiş yardımcılarının 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 17'nci maddesinde belirtilen görevleri yapacağı açıklanmış, ancak ilgili maddede maarif müfettişlerinin öğretmen teftişi görevinden söz edilmemiştir" (MEB, 2014b). Dolayısıyla, maarif müfettişleri tarafından, 24.05.2014 tarihinden itibaren kurum denetimlerine devam edilmiş, ancak öğretmen ders denetimleri düzenli olarak yapılmamıştır. 9 Aralık 2016 tarih ve 29913 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un geçici 12. maddesiyle hem

kurum denetimleri hem de ders denetimleri askıya alınmıştır. 20 ağustos 2017 tarih ve 30160 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliği’nin 49/7. maddesinde “Bakanlık teşkilatı birimleri ile okul ve kurumların denetiminin üç yılda bir periyodik olarak yapılması esastır.” demek suretiyle kurum denetimleri tekrar başlatılmıştır.

Türkiye’de eğitim için ayrılan kaynaklar yetersiz olduğu gibi (Gedikoğlu, 2005), eğitim olanakları bölgelere göre farklılıklar göstermekte (Koçberber ve Kazancık, 2010); yardımcı personelde (Korkmaz, 2005), öğretmen sayısında, derslik, okul, araç-gereç, laboratuvar donanımı, bilgisayar ve kütüphanede yetersizlikler bulunmaktadır (Gedikoğlu, 2005). Öğretmen niteliği ve öğretmen eğitimi (Akpınar ve Aydın, 2007); ezbercilik, yenilenen eğitim programlarının tam olarak uygulanamaması ve okul yöneticilerinin yenilenen programlarla ilgili görevlerini yerine getirememesi (Can, 2007; Rençber, 2008) Türk milli eğitim sisteminin temel sorunlarından bazılarıdır.

Bir ilin eğitim sorunlarının ülkenin eğitim sorunlarından bağımsız olması söz konusu olamaz. Bu nedenle, maarif müfettişleri tarafından hazırlanan öğretim yılı sonu denetim raporlarından Türkiye’nin eğitim sorunları hakkında fikir edinmek mümkün olabildiği gibi, il düzeyinde hazırlanan bu raporlarda Türkiye’nin genel eğitim sorunlarının il düzeyindeki yansımalarına ilişkin tespitleri de bulmak mümkündür. Maarif müfettişleri tarafından hazırlanan öğretim yılı sonu denetim raporlarında tespit edilen sorunlar, Türk milli eğitim sisteminin önemli dönüt mekanizmalarından olan maarif müfettişlerinin bakış açısından eğitim sisteminin sorunlarını görmek bakımından önemlidir.

Bu çalışma, maarif müfettişleri tarafından hazırlanan öğretim yılı sonu denetim raporları esas alınarak, Ordu ilinden hareketle Türkiye genelinde var olan eğitim sorunlarını, sorunların çözüm makamlarını ve çözüm makamlarının sorunlara yaklaşımlarını ortaya koyması açısından önemlidir.

Amaç

Araştırmanın amacı, maarif müfettişlerinin öğretim yılı içindeki çalışmalarında yaptıkları tespitlere dayalı olarak hazırladıkları öğretim yılı sonu denetim raporlarına göre Ordu ilindeki eğitim sorunlarının değerlendirilmesidir.

Bu amaca bağlı olarak aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Maarif müfettişlerinin öğretim yılı sonu denetim raporlarına göre Ordu ilindeki eğitim sorunları nelerdir?
2. Eğitim sorunlarının tespitine yönelik maarif müfettişlerinin görüş ve önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, nitel araştırma tekniklerinden doküman incelemesi ve görüşme teknikleri kullanılmıştır. "Araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsayan doküman incelemesi tekniğinde" (Yıldırım ve Şimşek, 2016), araştırmaya konu olan olay kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2016). Nitel araştırma tekniklerine uygun olarak tasarlanmış olan bu araştırmada, doküman incelemesinin yanı sıra, katılımcılardan daha detaylı bilgiler almak, katılımcıların duygu, düşünce ve fikirlerini anlayabilmek amacıyla görüşme yapılmak suretiyle veri kaynakları ve veri toplama yöntemlerinde çeşitlemeye (triangulation) gidilmiştir. Yıldırım ve Şimşek'e (2016) göre çeşitleme, değişik veri kaynakları, değişik veri toplama ve çözümlene yöntemleri kullanılarak, sonuçların inandırıcılığının artırılması çabasıdır.

Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini, Ordu ilinde görev yapan 25 maarif müfettişi oluşturmaktadır. Görüşme yapılacak maarif müfettişleri, sistematik örnekleme yöntemiyle seçilmişlerdir. Yıldırım ve Şimşek'e (2016) göre "sistematik örnekleme yönteminde, örneklem grubunu oluşturacak kişiler, tamamen seçkisiz bir yöntemle değil, belirli kriterlere göre oluşturulmuş sistematik bir yöntemle seçilirler." Ordu ilinde görev yapan 25 maarif müfettişinin yer aldığı imza sirküsü esas alınarak, ikişerli aralıklarla 12 maarif müfettişi örneklem olarak seçilmiştir. Seçilen 12 maarif müfettişi, evrenin %48'ini oluşturmaktadır. Çalışma etiği ve ahlaki açıdan uygun olmayacağı düşüncesiyle, görüşmelere katılan maarif müfettişlerinin gerçek isimleri kullanılmamış; isimler, Müfettiş 1, Müfettiş 2... şeklinde kodlanmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırmada veriler, Ordu Milli Eğitim Müdürlüğü Maarif Müfettişleri Başkanlığı denetim grupları tarafından 2005-2006 öğretim yılı ile 2014-2015 öğretim yılı arasında düzenlenen on yıllık öğretim yılı sonu denetim raporlarından elde edilmiştir. "Dokümanlar, dokümanlara ulaşma, dokümanların özgünlüğünün kontrol edilmesi, dokümanları anlama, veriyi analiz etme ve veriyi kullanma" (Yıldırım ve Şimşek, 2016) aşamalarına uygun olarak incelenmiştir. Elde edilen veriler ile ilgili olarak iki maarif müfettişi ve maarif müfettişleri başkan yardımcısı ile görüşülerek verilerin doğru anlaşılıp anlaşılmadığı, doğru yorumlanıp yorumlanmadığı teyit edilmiştir. 09.12.2016 tarihinde yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un geçici 12. maddesiyle denetimlerin askıya alınmasından dolayı araştırmamız son denetimlerin yapıldığı 2014-2015 öğretim yılı verileriyle sınırlandırılmıştır.

Araştırmacılar tarafından, eğitim sorunlarının tespitine yönelik maarif müfettişlerinin görüş ve önerilerini belirlemek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu geliştirilmiştir. "Yarı yapılandırılmış görüşme formları

belli sorulardan meydana gelmekte ve katılımcılar bu sorulara diledikleri tarzda yanıtlar vermekte ve kişisel düşüncelerini net olarak belirtmektedirler (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Görüşme soruları hazırlanırken; amaca uygunluğuna, alt problemleri destekleyecek nitelikte olmasına, anlaşılabilir olmasına ve ihtiyacı karşılmasına dikkat edilmiştir. Konu uzmanı 2 öğretim üyesinin görüşleri alınarak oluşturulmuş olan görüşme taslağı, örnekleme yer almayan 3 maarif müfettişi üzerinde denenmiş, karşılaşılan sorunlar giderilmiştir. Görüşmelerde, maarif müfettişlerine, eğitim sorunlarını nasıl tespit ettiklerine, tespit ettikleri sorunları nasıl raporladıklarına, sorunların çözüm makamlarını nasıl belirlediklerine, sorunların tespiti sürecinde ne tür zorluklarla karşılaştıklarına ve sorunların çözümüne yönelik çözüm makamlarından taleplerinin neler olduğuna ilişkin sorular sorulmuştur. Görüşme sürecinde katılımcıların yönlendirilmemesine dikkat edilmiş ve araştırmacı yansızlığı azami derecede korumuştur. Yaklaşık 15'er dakika süren görüşmeler, maarif müfettişleri çalışma odasında gerçekleştirilmiş ve izin almak suretiyle katılımcıların ses kaydı yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Bu araştırmada, doküman incelemesiyle elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. "İçerik analizi, metinde geçen ifadeleri açık kurallarla kodlayarak daha az içerik kategorisinde özetleyen bir teknik olup" (Weber, 1990), çoğu zaman metinde bahsedilen şey hakkında anlam üretmek için kullanılır (Scott and Morrison, 2005). İçerik analizi, birbirine benzeyen verileri belli kavram ve temalar çerçevesinde bütünleştirerek, okuyucunun anlayabileceği şekilde düzenlemek ve yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Bu araştırmada, doküman incelemesiyle elde edilen veriler, Milli Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Denetim Başkanlığı tarafından geliştirilen, Denetlenen Okullara/Kurumlara İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri Formu'nda yer alan Eğitim-Öğretim Faaliyetleri, Yönetim Faaliyetleri ve Mali Süreçler temaları esas alınarak oluşturulan alt temalara göre analiz edilmiştir. Böylece, Eğitim-Öğretim Faaliyetleri teması, fiziksel koşullar ve donatım, sağlık ve güvenlik, ölçme ve değerlendirme, rehberlik, sosyal etkinlikler alt temalarına; Yönetim Faaliyetleri teması, okul-çevre ilişkileri, öğrenci işleri, insan kaynakları ve mevzuat alt temalarına; Mali Süreçler teması, ücret ve maaş işlemleri, mal ve hizmet alımı ile bakım ve onarım işleri ve okul-aile birliği alt temalarına göre analiz edilmiştir. Bu analizlerde bütün sorunlar yerine, tekrar eden sorunlar dikkate alınmış ve hazırlanan tabloda her sorunun tespit edildiği yıl(lar) ile sorunun çözüm makamı/makamları da belirtilmiştir.

Araştırmada, görüşme yoluyla elde edilen nitel verilerin çözümlemesinde betimsel analiz yaklaşımı tercih edilmiştir. "Betimsel analiz yaklaşımında, veriler görüşme sorularına göre özetlenerek yorumlanır ve görüşme yapılan bireylerin görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılır" (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu çalışmada, ulaşılan bulguların düzenlenmiş ve yorumlanmış bir şekilde okuyucuya aktarılması hedeflendiğinden, elde edilen veriler önce sistematik, mantıklı, tutarlı ve anlaşılır bir şekilde betimlenmiş, gerekli yerlerde doğrudan alıntılar yapılmış ve daha sonra yapılan bu betimlemeler açıklanmış, yorumlanmış, karşılaştırılmış, neden-sonuç ilişkileri irdelenmiş ve sonuçlara ulaşılmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Bu araştırmada dış geçerliği sağlamak için; verilerin ayrıntılı bir şekilde rapor edilmesine ve sonuçlara nasıl ulaşıldığının ayrıntılı şekilde açıklanıp yorumlanmasına çalışılmıştır. İç geçerliği sağlamak için ise katılımcı teyidi kullanılmıştır. Araştırma sürecinde, iki maarif müfettişine ve maarif müfettişleri başkan yardımcısına, alt temalar, ulaşılan sonuçlar ve yapılan yorumlar gösterilerek teyit edilmiştir.

Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için çoklu kodlayıcılar/sınıflandırıcılar arasındaki görüş birliği yüzdesi tespit edilmiştir (Stemler, 2001). Bu amaçla, müfettişler tarafından düzenlenen öğretim yılı sonu denetim raporlarında tespit edilen sorunlar, araştırmacılar tarafından alt temalara yerleştirildikten sonra bir başka alan uzmanından da sorunları alt temalara yerleştirmesi istenmiş ve yapılan iki eşleştirme karşılaştırıldığında %88 oranında görüş birliği olduğu görülmüştür. "Hesaplanan bu oran, iki kodlayıcının/sınıflayıcının herhangi bir içeriğin niteliğine ilişkin hangi ölçüde uzlaşma sağladığını ifade eden çoklu kodlayıcıya/sınıflandırıcıya dayalı güvenilirlik analizleri için yüksek bir değer olarak kabul edilir" (Miles vd., 2014). Güvenirliği sağlamak için ayrıca tek kodlayıcı görüş birliği hesaplanmıştır. Bunun için, tespit edilen sorunlar araştırmacılar tarafından tema ve alt temalara yerleştirildikten iki hafta sonra bu işlem müfettiş olan araştırmacı tarafından tekrar edilmiştir. Karşılaştırma sonucunda, belirlenen sorunların beşinin farklı alt temalara yerleştirildiği görülmüş ve konu ile yapılan çalışma sonucunda farklı alt temalara yerleştirilmiş olan beş sorunun alt temalarının belirlenmesinde görüş birliği sağlanmıştır. Bu sonuçlar, kodlayıcılar/sınıflayıcılar arası güvenirliliğin ve tek kodlayıcı/sınıflayıcı güvenirliliğinin yeterli olduğu şeklinde değerlendirilmiştir.

Görüşmelerin güvenirliliğini sağlamak için görüşmelerin ses kayıtları iki farklı zamanda çözümlenerek her iki çözümlenmedeki tutarlılığa bakılmıştır. "Bunun için uzlaşma yüzdesi formülü kullanılmış" (Bakeman and Gottman, 1997) ve uzlaşma oranı %89 olarak belirlenmiştir. Keeves ve Sowden'e (1994) göre "uzlaşma oranının %80 olması güvenirlilik için yeterlidir." Yazılı metne dönüştürülen sözel konuşmaların tekrar sahibine götürülüp üzerinde çalışılması, verilerin doğruluğunu ve geçerliğini güçlendirdiğinden (Silverman, 2006), araştırmacılar tarafından yazılı metne dönüştürülmüş olan ses kayıtları, görüşmelere katılan maarif müfettişlerine kontrol ettirilerek teyit edilmiştir.

Araştırma makalelerinde ana metin sırasıyla; giriş, yöntem, bulgular, tartışma, sonuç ve öneriler bölümlerinden oluşmalıdır. Derleme türü makalelerde, makalenin içeriğine bağlı olarak bu sıra izlenmeyebilir. Ancak gerek derleme ve gerekse görgül makalelerin her ikisinde de araştırmanın/çalışmanın amacı belirtilmelidir.

Diyagram, resim, şekil ve grafikler beyaz bir kağıt üzerine basılabilecek ve anlaşılır nitelikte, 11 x 16 cm' den büyük olmayacak şekilde çizilmiş olmalıdır. Şekil başlığı şeklin altında, şekil numarası belirtilerek; şekil adı, kelimelerin ilk harfleri büyük, diğerleri küçük, normal karakterde olmalıdır. Şekiller renkli baskıya uygun hazırlanmalıdır. Şekil numaraları ve adları şeklin hemen altına ortalı şekilde yazılmalıdır. Kaynak kullanılmış ise parantez içinde belirtilmelidir. Sayfa sonuna sığmayan şekiller bir sonraki sayfaya yerleştirilmelidir. Şekiller, metnin bütünlüğünü bozacak sayıda ve biçimde ise Ek olarak Kaynaklardan sonra verilmelidir.

BULGULAR

Bu bölümde, toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

1. Maarif müfettişlerinin öğretim yılı sonu denetim raporlarına göre Ordu ilindeki eğitim sorunlarına ilişkin bulgular.

Maarif müfettişleri tarafından düzenlenen öğretim yılı sonu denetim raporlarında tespit edilen sorunlar, oluşturulan tema ve alt temalara yerleştirilerek Tablo 1, Tablo 2 ve Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 1. Maarif Müfettişlerince Düzenlenen Öğretim Yılı Sonu Denetim Raporlarına Göre Ordu İlindeki Eğitim Öğretim Faaliyetleri Temasına İlişkin Sorunlar

Tema	Alt tema	Sorunlar	Tespitin Yapıldığı Yıllar	Çözüm Makamı
Eğitim-Öğretim Faaliyetleri	Fiziksel Koşullar ve Donatım	-Birleştirilmiş sınıf uygulamasının devam etmesi	Her yıl	İ,B
		-İkili öğretim yapılması	Her yıl	İ,B
		-Okul binalarının bakımsız ve onarım gerektiriyor olması,	Her yıl	O,İ,B
		-Mevcut dersliklerin ve diğer hizmet birimlerinin yeterli olmaması,	Her yıl	İ,B
		-Eğitim öğretim ortamlarının düzen ve temizliğine gerekli özen gösterilmemesi	Her yıl	O
		-Engelli öğrenciler için alınan önlemlerin yeterli olmaması	2013,2014,2015	O,İ,B
		-Okul bahçelerinin mevzuata, öğrenci yaş ve düzeylerine uygun düzenlenmemesi	Her yıl	O
		-İlkokul, ortaokul ve imam-hatip ortaokulunun aynı binada eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütmesi	2013,2014,2015	İ,B
		-Laboratuvar, okul kütüphanesi, spor salonu, çok amaçlı salon, arşiv vb. bölümlerin bulunmaması	Her yıl	O,İ,B
		-Derslikler ile diğer bölüm ve birimlerin donatılarının eksik olması	Her yıl	O,İ,B
	Sağlık ve Güvenlik	-Pansiyonlu okullarda çamaşır yıkama ve banyo hizmetleri ile ilgili iş ve işlemlerin düzenli yürütülmemesi	2007,2009,2010,2011,2013,2014	O
		-Pansiyonlu okullarda yönetici ve etüt odaları ile yatakhaneler, yemekhane, kiler, ambar-depo, çamaşırhane, banyo ve revirin ihtiyacı karşılar düzeyde olmaması	Her yıl	O
		-Kütüphanelerin kitap sayısı ve çeşitliliği açısından zengin olmayışları	Her yıl	O,İ,B
		-Okullarda fotokopi makinası, bilgisayar, projeksiyon, kağıt, toner, bilgisayar kartuşu gibi araç ve gereçlerin yeterince bulunmaması	Her yıl	O,İ,B
		-Okul internet sitesinin uygun ve güncel olmaması	2011,2013,2014	O
		-Okullardaki teknolojinin eski olması	Her yıl	O,İ,B
		-Özel okullarda yerleşim ve kontenjan değişikliğine ilişkin iş ve işlemlerin mevzuata uygun yapılmaması	Her yıl	O,İ
		-Kalorifer ateşçiliği belgeli personelin bulunmaması, kalorifer dairesinin tertip, düzen ve temizliğine gereken özenin gösterilmemesi	Her yıl	O
		-Kantin ve mutfak çalışanlarının hijyen eğitimi aldıklarına dair belgelerinin bulunmaması	2010,2011,2012	O
		-Okullarda elektrik tesisatının periyodik kontrollerinin yapılmaması	Her yıl	O
-Okullarda paratoner ve jeneratör bulunmaması	2007,2008,2010	İ,B		

	-Okullarda yangına karşı etkili tedbirlerin alınmaması,	2008,2009,2011 2012,2014,2015	O,i,B
	-Depreme yönelik etkili önlemlerin alınmaması	2008,2009,20102 011,2012,2014	O,i,B
	-Okulların girişinde güvenlik görevlisi bulunmaması	2012,2013,2014	O,i,B
	-Okulda uzun süreli kayıt yapma özelliğine sahip güvenlik kameralarının bulunmaması	2011,2014,2015	O,i,B
	-Günlük yemek tabelalarının öğrencilerin kalori ihtiyacı ve istekleri dikkate alınarak hazırlanmaması	2009,2010,20112 012,2013	O,i
	-Mutfağın mekân ve donanım itibarıyla sağlık koşullarına uygun olmaması	2009,2010,2011 2012,2013	O
	-Pansiyonun düzenli ve temiz olmaması	Her yıl	O
	-Yemek numunelerinin mevzuata uygun olarak saklanmaması	2010,2011,2012	O
	-Rehberlik servislerince şiddet ve madde bağımlılığı ile ilgili çalışmaların etkin olarak yapılmaması	2013,2014,2015	O
	-Sivil savunma ekiplerinin kurulup çalıştırılmaması	2010,2011,2013	O
Ölçme ve Değerlendirme	-Derslerde yapılan sınavlara ait sınav analizlerinin yapılmaması	2012,2013,2014	O
	-Öğrencilerin derse ve etkinliklere katılımları ile proje çalışmalarının geliştirilmiş ölççeklerle ölçülüp değerlendirilmemesi	Her yıl	O
	-Özel eğitim öğrencileri ile kaynaştırma eğitimine tabi öğrencilerin başarılarının bireyselleştirilmiş eğitim programına (BEP) göre değerlendirilmemesi	2009,2010,2011 2012,2013,2014	O
	-Sınavlarda soru ve sınav şekli çeşitliliğinin sağlanmaması, yorum gerektiren açık uçlu ve klasik sınavlar, izleme testleri, tema sonu değerlendirme testlerinin çok az kullanılması	Her yıl	O
	-Merkezi ve mahalli sınav sonuçlarının yeterince değerlendirilmemesi	2009,2010,2011 2012,2013,2014	O,i
	-Dersler bazında akademik başarı durumunun ortaya konmaması	2012,2013,2014	O
	-Mezun öğrencilerin izlenmemesi	Her yıl	O
Rehberlik	-Okullarda rehber öğretmen ve rehberlik servisinin bulunmaması	2009,2010,2011 2012,2013	i,B
	-Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri okul yürütme komisyonunun oluşturulmaması	2010,2011,2012	O
	-Rehberlik servisinin faaliyetlerinin şube rehber öğretmenleri, okul yönetimi ve ailelerin katılımıyla yapılmaması	2009,2010,20112 012,2013,2014	O
	-Rehberlik servislerinin yeterli önleyici ve yönlendirici rehberlik faaliyetinde bulunmamaları	2010,2011,20122 013,2014	O
	-Öğrenci sorunlarına yönelik etkili rehberlik çalışmalarının yeterli düzeyde yapılmaması	2010,2011,20122 013	O
	-Uygulanan anketlerin değerlendirilmemesi nedeniyle sorun tespitlerinin sağlıklı yapılamaması ve etkili çözümler üretilmemesi	2010,2011,20122 013,2014,2015	O
Sosyal Etkinlikler	-Sosyal etkinliklerin mevzuatına uygun olarak planlanıp uygulanmaması	2006,2007,2008 2009,2011,2013	O
	-Toplum hizmeti çalışmalarının amacına uygun yapılmaması	2006,2007,2008 2011,2013,2014	O
	-Resmi tören, belirli gün ve haftalar, şenlik, gezi gibi sosyal ve kültürel etkinlikler ile anma ve kutlamalara dair defter ve dosyaların tam tutulmaması	Her yıl	O
	-Öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirmelerine yönelik planlamanın yapılmaması	Her yıl	O
	-Sosyal kulüp çalışmalarının amacına uygun yapılmaması	2009,2011,20132 014,2015	O

"O" okulu, "İ" ili (Valilik, Kaymakamlıklar, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri), "B" Millî Eğitim Bakanlığı'nı ifade etmektedir.

Tablo 1 üzerinde yapılan incelemede, maarif müfettişlerinin eğitim-öğretim faaliyetleri temasına ilişkin olarak tespit ettikleri sorunların, fiziksel koşullar ve donatım, sağlık ve güvenlik, ölçme ve değerlendirme, rehberlik, sosyal etkinlikler alt temalarında yer aldığı görülmektedir. Tespit edilen sorunların tekrarlanan sorunlar olduğu ve sorunların ilk çözüm makamının okul olarak belirtildiği, il yetkililerinin (Valilik, Kaymakamlıklar, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri) ikinci sırada, Milli Eğitim Bakanlığı'nın ise üçüncü sırada çözüm makamı olarak yer aldığı görülmektedir.

Tablo 2. Maarif Müfettişlerince Düzenlenen Öğretim Yılı Sonu Denetim Raporlarına Göre Ordu İlindeki Yönetim Faaliyetleri Temasına İlişkin Sorunlar

Tema	Alt tema	Sorunlar	Tespitin Yapıldığı Yıllar	Çözüm Makamı
Yönetim Faaliyetleri	Okul-Çevre İlişkileri	-Eğitim-öğretim etkinliklerinde okul, aile ve çevre ilişkilerinin yeterli düzeyde sağlanamaması	Her yıl	O
		-Sosyal ve kültürel etkinliklere aile katılımının yeterli düzeyde sağlanamaması	Her yıl	O
		-Veli toplantılarının işlevsel yapılmaması	Her yıl	O
		-Veli (ev) ziyaretlerinin amacına uygun yapılmaması	2010,2011,20132014	O
	Öğrenci İşleri	-Öğrenciye yönelik verilerin e-okul sistemine zamanında işlenmemesi	2006,2007,20082009,2010,2012	O
		-Öğrencilerin devam-devamsızlık işlemlerinin mevzuatına uygun yapılmaması	Her yıl	O,İ
		-Telafi eğitimi ve yetiştirme programı uygulamalarının mevzuata uygun yapılmaması	2011,2013,2015	O,İ
		-Haftalık ders programının işlevsel yapılmaması	Her yıl	O
		-Özel okullarda öğretim programlarına ve ders çizelgelerine uyulmaması	Her yıl	O
		-Yönetici ve öğretmenlerin derslere hazırlıklı girmemeleri	Her yıl	O
		-Eğitim öğretim faaliyetlerinde teknolojik kaynaklardan yararlanma oranının düşük olması	Her yıl	O
		-Ders dışı eğitim çalışmalarının amacına uygun yapılmaması	Her yıl	O
		-Sınav merkezli ve test çözmeye yönelik eğitim öğretim yapılması	Her yıl	O,İ,B
		-Ders kitapları, öğrenci çalışma kitapları ile öğretmen kılavuz kitaplarının eksik olması	Her yıl	B
		-Taşımali eğitime ilişkin iş ve işlemlerin mevzuatına uygun yapılmaması	2007,2009,20112012,2013,2014	O,İ
		İnsan Kaynakları	-Personel bilgilerinin MEBBİS ortamında güncel olarak tutulmaması	2009,2010,20112012,2013
	-Öğretmen, memur ve yardımcı hizmetli sayısının yetersiz olması		Her yıl	O
	-Ders ücretli, vekil ve sözleşmeli öğretmenlerin görevlendirmelerinin eğitim öğretim başlamadan gerçekleştirilmemesi		Her yıl	İ,B
	-Öğretmen atamalarının öğretim yılı başlamadan yapılmaması		2006,2007,20082010,2011,2013	B
	-Aday personelin (öğretmen, memur, hizmetli) iyi yetiştirilmemesi		Her yıl	O,İ,B
-Personelin (öğretmen, memur, hizmetli) devamsızlık (izin, rapor vb.) oranının fazla olması	Her yıl		O	
-Öğretmenler kurulu ve zümre öğretmenler kurulu toplantılarının mevzuatına uygun yapılmaması	Her yıl		O	
-Yönetici ve öğretmenlerin yenilenen programların felsefesi ve uygulanması konusunda yeterli bilgiye sahip olmamaları	2006,2007,20082009,2010		O,İ,B	
-Yönetici ve öğretmenlerde motivasyon düşüklüğünün bulunması	2013,2014,2015		İ,B	

	-Öğretmenlerin branşlarıyla ve mevzuatla ilgili güncel gelişmeleri takip etmemeleri	Her yıl	O,i,B
	-Personel yetiştirmeye yönelik güncel ve etkili hizmet içi eğitim kurslarının açılmaması	Her yıl	i,B
	-Personel arasında sağlıklı iş bölümü yapılmaması	2010,2012,2013	O
	-Okuldaki kurul, komisyon ve ekiplerin mevzuatına uygun kurulup işletilmemesi	Her yıl	O
	-Özel okullarda görevli yönetici ve öğretmenlerin, çalışma izin onaylarındaki haftalık ders saati sayılarına ve branşlarına uygun çalıştırılmamaları	Her yıl	O,i
	-Okul yöneticiliğinin vekâleten yürütülmesi	Her yıl	i,B
	-Okulda çalışan personelin sosyal güvenlik primlerinin zamanında yatırılmaması	2007,2008,2009 2010	O
Mevzuat	-Mevzuatın farklı yorumlamalara ve uygulamalara açık olması	Her yıl	B
	-Mevzuatın uygulayıcıları sınırlayıcı katı yapısının bulunması	Her yıl	B
	-Mevzuatın güncel olmaması	Her yıl	B
	-Mevzuat çeşitliliğinin (kalabalığının) fazla olması	Her yıl	B

"O" okulu, "i" ili (Valilik, Kaymakamlıklar, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri), "B" Millî Eğitim Bakanlığı'nı ifade etmektedir.

Tablo 2 üzerinde yapılan incelemede, maarif müfettişlerinin yönetim faaliyetleri temasına ilişkin olarak tespit ettikleri sorunların, okul-çevre ilişkileri, öğrenci işleri, insan kaynakları, mevzuat alt temalarında yer aldığı görülmektedir. Tespit edilen sorunların tekrarlanan sorunlar olduğu ve sorunların öncelikli çözüm makamı olarak okulun belirtildiği, il yetkililerinin (Valilik, Kaymakamlıklar, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri) ikinci sırada, Millî Eğitim Bakanlığı'nın ise üçüncü sırada çözüm makamı olarak yer aldığı görülmektedir.

Tablo 3. Maarif Müfettişlerince Düzenlenen Öğretim Yılı Sonu Denetim Raporlarına Göre Ordu İlindeki Mali Süreçler Temasına İlişkin Sorunlar

Tema	Alt tema	Sorunlar	Tespitin Yapıldığı Yıllar	Çözüm Makamı	
Mali Süreçler	Ücret ve Maaş İşlemleri	-Öğretim yılı başında alınan ek ders ücret onaylarının güncellenmemesi	Her yıl	O	
		-Ders dışı eğitim çalışması yapan öğretmenlere ödenecek ek ders saatinin doğru hesaplanmaması	2006,2007,2008	O	
		-Maaş ve ücretlerle ilgili düzenlenen belgelerin onaylı birer örneğinin kurumda saklanmaması	Her yıl	O	
		-Anaokullarında/Anasınıflarında, ücret tespit komisyonunca belirlenen tavan ücretin alınması	Her yıl	O,i	
		-Anaokullarında/Anasınıflarında aidatların bankaya yatırılmak yerine velilerden elden alınması	2009,2010,2011 2012, 2013	O	
		-Özel okullarda görev yapan yönetici, öğretmen ve diğer personele ücretlerinin sözleşmelerindeki kayıtlara göre ödenmemesi	Her yıl	O	
		-Özel okullarda ücretsiz okuyacak öğrencilerle ilgili iş işlemlerin mevzuata uygun yapılmaması	Her yıl	O	
		-Özel okullarda öğrencilerden alınan ücretlere ait faturaların düzenli kesilmemesi ve kayıtların tutulmaması	Her yıl	O	
		Mal-Hizmet Alımı ve Bakım-Onarım İşleri	-Okullarda mal ve hizmet alımları ile bakım ve onarım işlerinde ihale mevzuatına titizlikle uyulmaması	Her yıl	O
			-Stratejik plan ve bütçe önerilerinin gerekçeli olarak hazırlanmaması	2011,2013,2014	O
-Bazı Okullarda satın alma komisyonunun oluşturulmaması	2006,2007,2008		O		
-Satın alma komisyonu tarafından ilgili defterlerin zamanında tutulmaması ve harcama belgelerini sistemli olarak dosyalanmaması	2006,2007,2008		O		
		-Yatırım ve harcamaların, önem ve aciliyete bağlı öncelik	2010,2012,2013	i,B	

	sırası gözetilmeden yapılması	2014	
	-Okul kooperatifinin Sorumlu Okul Kooperatifleri Ana Sözleşmesi'ne uygun olarak oluşturulmaması	Her yıl	O
	-Giyim, kırtasiye ve öğrenci harçlıklarının dağıtılmasına ilişkin kayıtların düzenli tutulmaması	Her yıl	O
Okul-Aile Birliği	-TEFBİS Projesi'nde yer alan modüllere, her türlü gelir-gider, aynı ve nakdi bağışlar ile diğer verilerin zamanında ve düzenli olarak girilmemesi	2013,2014,2015	O
	-Birlik gelirlerin kabulü, harcanması ve okulun kantin, açık alan ve salonlarını kiraya verme ile ilgili iş ve işlemlerinin yönetmeliğe uygun yapılmaması	Her yıl	O
	-Birliğin gelirlerinin, okulun ve öğrencilerin öncelikli ihtiyaçlarının dikkate alınarak harcanmaması	Her yıl	O
	-Yönetim kurulunun, yıllık tahmini bütçeyi ve yılsonu mali raporu ile aylık gelir-gider kayıtlarını ilan panosu ya da diğer iletişim araçları ile velilere duyurmaması	Her yıl	O
	-Birlik yönetim kurulunca, yönetmelikte yer alan defter, dosya ve belgelerin düzenli tutulmaması	Her yıl	O
	-Kurum içi ve kurum dışı eğitim paydaşlarıyla yeterli düzeyde işbirliği yapılmaması	Her yıl	O,İ
	-İlkokullara ve ortaokullara Bakanlık bütçesinden pay ayrılmaması	Her yıl	B

"O" okulu, "İ" ili (Valilik, Kaymakamlıklar, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri), "B" Millî Eğitim Bakanlığı'nı ifade etmektedir.

Tablo 3 üzerinde yapılan incelemede, maarif müfettişlerinin tespit ettikleri sorunların ücret ve maaş işlemleri, mal ve hizmet alımı ile bakım ve onarım işleri ve okul-aile birliği başlıkları altında yer aldığı görülmektedir. Tespit edilen sorunların tekrarlanan sorunlar olduğu ve genelde sorunların çözüm makamının okul olarak belirtildiği, il yetkililerinin (Valilik, Kaymakamlıklar, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri) ikinci sırada, Millî Eğitim Bakanlığı'nın ise üçüncü sırada çözüm makamı olarak yer aldığı görülmektedir.

2. Eğitim sorunlarının tespitine yönelik maarif müfettişlerinin görüş ve önerilerine ilişkin bulgular.

Maarif müfettişlerine, eğitim sorunlarını nasıl tespit ettiklerine, tespit ettikleri sorunları nasıl raporladıklarına, sorunların çözüm makamlarını nasıl belirlediklerine, sorunların tespiti sürecinde ne tür zorluklarla karşılaştıklarına ve sorunların çözümüne yönelik çözüm makamlarından taleplerinin neler olduğuna ilişkin sorular sorulmuştur. Katılımcıların verdiği cevaplardan bazı örnekler aşağıda sunulmuştur:

Müfettiş 1: *Mevzuat gereği il düzeyinde belirlenen denetim bölgelerinde gruplar halinde görev yaparız. Anılan yönetmelikle, grup sorumlularına bölgesinin eğitim ve öğretimi hakkında öğretim yılı sonunda grup üyeleriyle birlikte genel durum raporu hazırlayarak başkanlığa sunma görevi verilmiştir. Öğretim yılı sonu denetim raporları, denetim uygulamaları sırasında yaptığımız tespitlere dayalı olarak denetim bölgemizdeki eğitim sorunları ve çözüm önerilerini içeren raporlardır. Raporlarımızdaki tespitler yerinde ve grup üyeleriyle yapılan istişareler sonucunda belirlenmiş tespitlerdir. Bu tespitleri yaparken kurum çalışanlarının da görüşlerini alırız.*

Müfettiş 2: *Öğretim yılı sonu denetim raporlarımız, yerinde yaptığımız çalışmalar sonucunda edinilen bilgi ve belgelere dayalı raporlardır. Raporlarda hayali ya da masa başında yazılmış bir öneri bulamazsınız. Çözüm mercilerinin bizim raporların önemini farkında olmadıklarını düşünüyorum. Çünkü önerilerimiz genellikle dikkate alınmamaktadır. Ayrıca, yöneticiler tarafından denetim önemsenmediğinden denetim elemanları da önemsenmemektedir. Bazen rapor yazmak için toner ve kâğıt bulamadığımız zamanlar bile olmaktadır. Millî eğitim müdürlüğündeki en eski bilgisayarlar müfettişlerin çalışma odalarındaki bilgisayarlardır.*

Müfettiş 3: Maarif müfettişlerinin daha verimli çalışabilmeleri için araç-gereç açısından destelenmeleri gerekir. Denetim raporu yazmak, sorun tespit etmek uzmanlık gerektirmektedir. Bundan dolayı rapor yazma ve kendini yazılı ifade etme konusunda müfettişlerin belli aralıklarla hizmet içi eğitime alınmalarının iyi olacağını düşünüyorum. İcra makamları tarafından öğretim yılı sonu denetim raporlarımızın dikkate alınmaması şahsen beni üzmemekte ve çalışma azmimi kırmaktadır.

Müfettiş 4: Mevzuat gereği hazırladığımız denetim raporları, sorun tespit etme, bilgi verme, sorunları çözücü önerilerde bulunma, kurumun verimliliğini artırma, kaynakları etkin şekilde kullanma konularında önemli bilgiler içermektedir. Bu raporlar, yerinde yapılan gezi, gözlem, inceleme, görüşme, bilgi ve belge toplama yöntemleriyle yazılmaktadır. Raporlarımızda tespit ettiğimiz eğitim sorunlarının giderilmesi halinde ülke genelinde eğitim sorunlarının büyük bir çoğunluğunun çözüleceğine inanıyorum, ancak üst makamların böyle bir çabası maalesef bulunmamaktadır.

Müfettiş 5: Yazdığımız raporlar kâğıt üzerinde kalmakta ve dolayısıyla zaman ve kâğıt israfından ileriye gidilememektedir. Yetkililerin müfettiş raporlarına dayalı olarak plan ve program yapmaları işlerini çok kolaylaştıracak ve birçok sorunu daha hızlı öğrenerek çözüme kavuşturacaklardır. Ancak idarecilerin böyle bir derdinin olmadığını söyleyebilirim. Hem bölgeye hem de eğitime hâkim olmaları edeniyle, milli eğitim müdürlüğündeki eğitim öğretimle ilgili bütün kurul ve komisyonlara arkadaşlarımızın alınması gerekir. Ayrıca, meslektaşlarımızın daha gerçekçi sorunlar tespit edebilmeleri ve daha etkili çözümler üretebilmeleri için siyasi ve bürokratik baskılara maruz bırakılmamaları gerekir.

Müfettiş 6: Müfettişlerin daha etkili raporlar yazabilmeleri, daha gerçekçi sorunlar tespit edebilmeleri için öncelikle kendilerinin mesleki sorunlarının çözülmesi gerekir. Müfettişlerin merkezi ve yerel baskılardan kurtarılmalı, mesleki güvencelerinin sağlanması, ekonomik olarak güçlendirilmeleri, mesleklerini daha rahat icra edebilecekleri fiziksel ortamların sağlanması, araç-gereç desteğinin verilmesi gerekir.

Müfettiş 7: Meslektaşlarımız tarafından, aynı ya da benzer eğitim sorunlarının tekrar tekrar tespit edilip raporlara yazılmış olması, çözüm makamlarının maarif müfettişlerinin tespit ettikleri sorunlara çözüm getiremediklerini ya da çözüm getirmeye yönelik bir çaba içerisinde olmadıklarını göstermektedir. Büyük zahmetlerle ve emek harcıyarak yaptığımız çalışmaların yetkili makamlarınca dikkate alınmaması, araştırma yapma, sorun tespit etme ve çözüm üretme istek ve heyecanımızı yok etmektedir.

Müfettiş 8: Eğitim sorunlarının tespitini şehir merkezlerinden tutun da en küçük ve en ücra köye kadar giderek ve orda bulunan yetkililerle, vatandaşlarla görüşerek, gözlem yaparak, belge inceleyerek yaparız. Sorun tespit süreci meşakkatli olduğu kadar tespitleri raporlaştırmak da önemli ve zordur. Raporu sade, açık ve anlaşılır yazma becerisi önemlidir. Aramızda bu konuda hizmet içi eğitime ihtiyacı olan arkadaşlarımız olabilir. Bunun için hizmet içi eğitim çalışması yapılması uygun olur.

Müfettiş 9: Maarif müfettişlerinin büyük bölümü, başarılı öğretmenlik sonrasında üniversitelerin eğitim yönetimi, denetimi, teftişi, planlaması ve ekonomisi bölümlerinde lisans öğrenimi görerek mesleğe giren kişilerdir. Meslektaşlarımız, Milli Eğitim Bakanlığı çalışanları içinde çoğunun yönetim ve denetim eğitimi almış en eğitilmiş gurubu olduğunu söyleyebilirim. Aramızda yüksek lisans ve doktora yapmış arkadaşlarımızın sayısı azımsanamayacak kadar çoktur. Dolayısıyla, böyle eğitilmiş bir meslek gurubunun tespit ve önerilerinin derhal dikkate alınması gerektiğini düşünüyorum. Ancak müfettişlerin bu güne kadar hak ettikleri değeri görmediklerini ve bu durumun da meslekten soğumaya neden olduğunu söyleyebilirim.

Müfettiş 10: Maarif müfettişleri görevleri gereği buldukları illerde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı her tür eğitim kurumuna rehberlik, denetim, inceleme ve soruşturma için gittiklerinden; eğitim sisteminin sorunlarını ve aksayan yönlerini yerinde ve daha net görme olanağına sahiptirler. Bu

nedenle, hazırladığımız öğretim yılı sonu denetim raporları, ilde eğitim sisteminin sorunlarını ve aksayan yönlerini belirlemede önemli bir yere sahiptir diyebiliriz. Ancak, maarif müfettişleri tarafından aynı ya da benzer sorunların tekrar tekrar tespit edilip raporlanması, maarif müfettişleri tarafından tespit edilen sorunlara herhangi bir çözüm getirilmediğini göstermektedir. Bu ilgisizlik de çalışma azmimizi kırmakta ve bizleri üzmektedir.

Müfettiş 11: *Müfettişler olarak yetkili makamlardan talebimiz; araştırma, inceleme ve gözlem yapma, sorun tespit etme ve çözüm üretme istek ve yeteneklerimizi köreltmeyecek çalışmalar yapmalarıdır. Bu da ekonomik olarak güçlendirilmek, özlük haklarının iyileştirilmesi, araç-gereç desteği sağlanması, daha uygun fiziksel çalışma ortamlarının oluşturulması, sendikal, bürokratik ve siyasal baskılara son verilmesi, takdir edilmek ve önemsenmektir.*

Müfettiş 12: *Ülkemizde, 2014 yılına kadar kurum denetimi ve ders denetimi maarif müfettişleri tarafından yapılmaktaydı. Daha sonra yapılan düzenlemelerle kurum denetimlerine devam edilmiş, ancak öğretmen ders denetimleri yapılmamıştır. 2016 yılında çıkarılan Kanun Hükmünde Kararname ile denetim tamamen askıya alınmıştır. Bu durum da ülkemizde denetimin ve denetim elemanlarının önemsenmediğini göstermektedir. Bu durum da bizleri üzmemekte ve performansımızı düşürmektedir.*

Maarif müfettişleriyle yapılan görüşmeden sağlanan veriler betimsel analize tabi tutulduğunda; maarif müfettişlerinin, çalışma usul ve esasları gereği, ildeki eğitim sorunlarını masa başında değil, bizzat yerinde gözlem, görüşme yapmak ve belge incelemek suretiyle tespit etikleri; eğitim sorunlarını tespit etme süreci ile çözüm makamlarının belirlenmesi ve raporlama aşamasının meşakkatli olduğu; aynı ya da benzer sorunların tekrar tekrar tespit edilip raporlandığı; öğretim yılı sonu raporlarının sunulduğu makamların, tespit edilen sorunlara çözüm getiremedikleri ya da çözüm bulmaya yönelik bir çaba içerine girmedikleri; maarif müfettişlerinin yerinde tespit ettikleri sorunların yetkililerce önemsenmemesinin moral ve motivasyon düşüklüğüne neden olduğu anlaşılmaktadır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Fiziksel koşullar ve donatım alt temasında yer alan sorunların; derslik, birim ve bölümlerin kapasite yetersizliğinde, ikili öğretim yapılmasında, birleştirilmiş sınıf uygulamasında, binaların bakımsız ve onarım gerektirmesinde, eğitim ortamlarının tertip, düzen ve temizliğinin istenen düzeyde olmamasında, okul bahçeleri ile diğer bölüm ve birimlerinin donatımlarının yetersizliğinde, engelli bireyler için alınan tedbirlerin eksikliğinde birleştiği görülmektedir. Ünal vd. (2011) tarafından yapılan çalışmada, maarif müfettişleri tarafından, öğretim yılı sonu denetim raporlarında derslik ve diğer bölümlerin kapasite yetersizliği, ikili öğretim yapılması, binaların temizlik ve düzenini istenen düzeyde olmaması, birim ve bölümlerin donatım eksikliklerinin bulunması gibi benzer sorunların tespit edildiği görülmüştür. Ekinci (2010) tarafından yapılan çalışmada, sınıf mevcutlarının fazla olması, okullardaki derslik ve bölümlerin yetersizliği, eğitim ortamlarının temiz, ferah ve nitelikli öğretim yapılacak standartta olmaması, öğrenci sayılarının fazlalığı ve ikili öğretim yapılması, bölüm ve birimlerdeki donatım eksikliği önemli fiziksel ve donatıma ait sorunlar olarak tespit edilmiştir. Gedikoğlu (2005) tarafından yapılan çalışmada, derslik, okul, araç-gereç, laboratuvar donanımı, bilgisayar ve kütüphanede yetersizlikler olduğu belirlenmiştir. "Okul ve kurumların fiziksel koşullarının engelli bireylerin eğitim ve öğretime erişimlerini kolaylaştıracak şekilde düzenlenmesinin, kapasite artırımının, sınıf mevcutlarının düşürülmesinin, kurumların en

son teknoloji ile donatılmasının, ikili öğretimin kaldırılarak normal öğretime geçilmesinin Milli Eğitim Bakanlığı 2015-2019 stratejik planına gerçekleştirilecek hedefler olarak alınması” (MEB, 2015), maarif müfettişleri tarafından Ordu ilinde tespit edilen fiziksel koşullar ve donatımdan kaynaklanan sorunların ülke genelinde karşılaşılan sorunlar olduğunu göstermektedir.

Sağlık ve güvenlik alt temasında yer alan sorunların, genellikle kalorifer yakma, elektrik tesisatının kontrolü, yangın ve deprem gibi doğal afetlere yönelik tedbirler, sivil savunma, gıda güvenliği ve hijyeni konularında birleştiği görülmektedir. Ünal vd. (2011) tarafından yapılan çalışmada, maarif müfettişlerince sunulan öğretim yılı sonu denetim raporlarında sağlık ve güvenlik koşullarına bağlı benzer sorunların tespit edildiği, özellikle merkezi yerlerdeki okullarda artmakta olan sağlık ve güvenlik sorunları için tedbir alınması gerektiğinin önerildiği görülmüştür. Ekinci (2010) tarafından yapılan çalışmada, eğitim ortamlarının temiz, ferah ve sağlıklı olmaması bir sorun olarak tespit edilmiştir. Yapılan başka çalışmalarda, “okullarda temizliğin yetersiz olduğu, öğrenci başına düşen tuvalet kabini sayısının ihtiyacı karşılamadığı, temizlik malzemelerinin bulunmadığı, sağlık görevlileri ve öğretmenler tarafından öğrencilere yeterli düzeyde sağlık eğitiminin verilmediği, okul çevrelerinin sağlığa uygun özelliklerde olmadığı” (Akın vd., 2000; Usta, 2008) tespit edilmiştir. Özcan vd. (2013) tarafından yapılan çalışmada, Türkiye’de okul sağlığı hizmetleri ile ilgili yasal bazı düzenlemeler olmasına karşın bu hizmetin yeterli düzeyde verilmediği tespit edilmiştir. Dönmez (2001) ile Dönmez ve Özer (2010) tarafından yapılan çalışmalarda, okul çevrelerinin uyuşturucu satıcılarının ve çetelerin merkezleri haline geldikleri ve bundan dolayı ülkemizdeki okullarda önemli güvenlik sorunlarının devam ettiği tespit edilmiştir. “Milli Eğitim Bakanlığı 2015-2019 stratejik planında okul ve kurumlarda güvenlik, sağlık ve hijyen koşullarının yeterlilik düzeyinin Milli Eğitim Bakanlığı’nın zayıf yönü olarak belirlenmesi” (MEB, 2015), maarif müfettişleri tarafından Ordu ilinde tespit edilen sağlık ve güvenlik sorunlarının Türkiye genelinde karşılaşılan eğitim sorunları olduğunu göstermektedir.

Ölçme ve değerlendirme alt temasında, sınav analizlerinin yapılmaması, bilimsel bir ölçme ve değerlendirme yapılmaması, özel eğitim öğrencileri ile kaynaştırma eğitimine tabi öğrencilere yönelik sağlıklı ölçme değerlendirme yapılmaması, soru ve sınav çeşitliliğinin sağlanmaması, merkezi ve yerel sınav sonuçlarının yeterince değerlendirilmemesi sorunları yer almaktadır. Ünal vd. (2011) tarafından yapılan çalışmada, okullarda ölçme ve değerlendirmenin bilimsel verilere uygun yapılmamasının sorun olarak tespit edildiği görülmüştür. Kuran ve Kanatlı (2009) tarafından yapılan çalışmada, zaman, kaynak yetersizliği, sınıf mevcutlarının kalabalık olması ve öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme konusunda yeterli bilgi sahibi olmamaları nedeniyle okullarda alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinin kullanımında sorunlar yaşandığı tespit edilmiştir. “MEB İç Denetim Birimi Başkanlığı raporunda öğrencilerin başarılarının, geçerliliği ve güvenilirliği test edilmiş ölçme araçlarıyla değerlendirilmesinin önerilmesi” (MEB, 2012), bilimsel ölçütlere ve programa uygun ölçme ve değerlendirme yapılacağına Milli Eğitim Bakanlığı 2015-2019 stratejik planında gerçekleştirilecek hedefler arasına alınması (MEB, 2015), ülke genelinde öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmeye yönelik sorunların yaşandığını göstermektedir.

Rehberlik alt temasında, okullarda rehber öğretmen ve rehberlik servisinin bulunmaması, rehberlik servisinin faaliyetlerinin şube rehber öğretmenleri, okul yönetimi ve ailelerin katılımıyla yapılmaması, rehberlik servislerinin yeterli önleyici ve yönlendirici rehberlik faaliyetinde bulunmamaları, öğrenci sorunlarına yönelik etkili rehberlik çalışmalarının yeterli düzeyde yapılmaması, uygulanan anketlerin değerlendirilmemesi sorunlarının yer aldığı görülmektedir. Hatunoğlu ve Hatunoğlu (2006) tarafından yapılan çalışmada, rehber öğretmen sayısının azlığı, rehberlik servislerinin donatım eksikliği, rehberlik faaliyetlerine diğer öğretmenlerin, idareci ve velilerin katılımının azlığı, uygulanan test, anket vb. ölçüm araçlarının sağlıklı ve zamanında değerlendirilmemesi okullarda verilen rehberlik hizmetlerinin önemli sorun alanları olarak belirlenmiştir. Güven (2009) tarafından yapılan çalışmada, çoğu okulda rehber öğretmen sayısının azlığı ve yokluğu, okul rehberlik servislerinin fiziki donanım eksikliği, öğrencilerin sorunları için yeterli çözüm üretilmemesi, öğrenci tanıma tekniklerinin sonuçlarının yeterince değerlendirilip paylaşılmaması, rehber öğretmenlerin okul yönetimi ve öğretmenlerle iletişim eksikliği gibi sorunlar ilk sıralarda yer almıştır. Konu ile ilgili olarak yapılan başka çalışmalarda da okullarda rehberlik hizmetlerinin yeterli ve etkili düzeyde verilmediği (Hamamcı vd., 2004; Karagüven, 2001; Korkut, 2003; Nazlı, 2007; Paskal, 2001) görülmektedir. “Kişisel, eğitsel ve mesleki rehberlik hizmetlerinin yeterliliğinin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından zayıf yön olarak kabul edilmesi” (MEB, 2015), okullardaki rehberlik hizmetlerinde yaşanan sorunların sadece Ordu iline özgü olmayıp ülkenin genelinde yaşanan sorunlar olduğunu da göstermektedir.

Sosyal etkinlikler alt temasında, sosyal etkinliklerin mevzuatına uygun olarak planlanıp uygulanmaması, toplum hizmeti çalışmalarının amacına uygun yapılmaması, resmi tören, belirli gün ve haftalar, şenlik, gezi gibi sosyal ve kültürel etkinlikler ile anma ve kutlamalara dair defter ve dosyaların tam tutulmaması, sosyal kulüp çalışmalarının amacına uygun yapılmaması sorunları yer almaktadır. Aslan ve Cansever (2007) tarafından yapılan çalışmada, ailelerin okuldaki sosyal ve kültürel etkinliklere katılım oranlarının düşük olduğu tespit edilmiştir. Tetik (2008) tarafından yapılan çalışmada, sosyal etkinliklerin, okullarda tam anlamıyla uygulanmadığı, okullarda yönetmeliğin zorlayıcı hükmü gereği göstermelik olarak öğrenci kulüpleri oluşturulduğu belirtilirken; Yiğit (2008) tarafından yapılan çalışmada, okul yönetiminin, velilerin ve sivil toplum kuruluşlarının sosyal kulüp çalışmalarına fazla katılmadıkları tespit edilmiştir. Gömleksiz ve Kılınç (2015) yaptıkları çalışmada, öğretmenlerin toplum hizmeti çalışmasından çok okul içi uygulama yaptıklarını; okul yönetimi, çevre, öğrenci ve velilerin toplum hizmeti çalışmalarına ilgisiz davrandıklarını; bu çalışmalar için zamanın ve fiziki olanakların yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Yaman (2011) tarafından yapılan çalışmada, sosyal kulüplerin, öğrenciler için yoğun ders programından kaçış yolu olarak görüldüğü; kulüplerin, öğretmenin gözüne girme, hobi, eğlenme, kendini geliştirme ve sosyalleşme aracı olarak algılandığı; sosyal kulüplerle ilgili olarak okul yönetimi ve öğretmenlerin planlama, rehberlik yapma, eğitim ve kaynak temini konularında yeterli olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. “Okul öncesi, ilk ve ortaöğretim çağındaki öğrencileri sosyal ve kültürel nitelikler yönünden geliştiren öğretim programlarının tasarlanması, uygulanması ve güncellenmesinin Milli Eğitim Bakanlığı 2015-2019 stratejik planında gerçekleştirilecek hedefler arasına alınması” (MEB, 2015), maarif müfettişleri tarafından tespit edilen sorunların ülke genelinde yaşanan sorunlar olduğu yönündeki düşüncemizi destekler niteliktedir.

Okul-çevre ilişkileri alt temasında, okul, aile ve çevre ilişkilerinin yeterli düzeyde sağlanamaması, sosyal ve kültürel etkinliklere aile katılımının yeterli düzeyde olmaması, veli toplantılarının ve veli ziyaretlerinin amacına uygun işlevsel olarak yapılmaması sorunları yer almaktadır. Yapılan başka çalışmalar da okul-çevre ilişkilerinin istenilen düzeyde olmadığını göstermek suretiyle konuyla ilgili tespitlerimizi desteklemektedir (Aytaç, 2013; Balcı, 2014; Demirbulak, 2000; Gül, 2013; Özbaş ve Badavan, 2009; Şişman ve Turan, 2002). Ekinci (2010 tarafından yapılan çalışmada, veli ve çevrenin okula yeterince destek olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. “MEB İç Denetim Birimi Başkanlığı raporunda okul-çevre ilişkilerinin geliştirilmesinin önerilmesi” (MEB, 2012), okul-çevre ilişkilerinin geliştirilerek sosyal ve kültürel etkinliklere veli katılımının üst düzeyde sağlanmasının Milli Eğitim Bakanlığı 2015-2019 stratejik planında gerçekleştirilecek hedefler arasına alınması (MEB, 2015), ülke genelinde bu anlamda sorunların yaşandığını ve dolayısıyla Ordu ili maarif müfettişlerinin okul-çevre ilişkilerine yönelik tespit ettikleri sorunların ülkenin genel sorunları olduğunu göstermektedir.

Öğrenci işleri alt temasında, öğrencilere ilişkin istatistiki verilerin sisteme girilmemesi, devam-devamsızlık, telafi eğitimi ve yetiştirme programı, öğretim programlarına ve ders çizelgelerine uyulmaması, derslere hazırlıklı girilmemesi, teknolojinin kullanılmaması, sınav merkezli ve test çözmeye yönelik eğitim-öğretim yapılması, ders kitaplarının eksik gönderilmesi, taşınmalı eğitimin mevzuatına uygun yapılmaması başlıkları yer almaktadır. MEB İç Denetim Birimi Başkanlığı raporunda “öğrenci devamsızlığının en aza indirilmesine, taşınmalı eğitimde karşılaşılan sorunların çözümüne, eğitim öğretim faaliyetlerinde teknolojiden en üst düzeyde yararlanılmasına, sınav ve test yoğunluklu bir öğretim yerine sosyal, kültürel ve spor yoğunluklu bir eğitim anlayışının benimsenmesine yönelik öneriler sunulması” (MEB, 2012), öğrenci, devamsızlığının ortadan kaldırılmasının, taşınmalı eğitimde karşılaşılan sorunların çözülmesinin, eğitimde üst düzeyde teknoloji kullanımının sağlanmasının, eğitim materyallerinin eksiksiz sağlanmasının Milli Eğitim Bakanlığı 2015-2019 stratejik planında gerçekleştirilecek hedefler arasında yer alması (MEB, 2015), maarif müfettişleri tarafından tespit edilen, öğrenci işlerine yönelik sorunların ülkenin genelinde yaşanan sorunlar olduğunu göstermektedir. “Kaldı ki sınav güdümlü öğretim ve okullarda sosyal ve kültürel etkinliklerin azlığı (Gömleksiz ve Kılınç, 2015; Tetik, 2008; Yiğit, 2008), öğrencilerin okula yönelik olumsuz tutum geliştirerek devamsızlık yapmaları (Altınkurt, 2008), eğitim materyallerinin eksikliği ve okullardaki teknolojinin eski olup kullanılmaması (Ekinci, 2010), taşınmalı eğitimin rayına oturmaması (Ünal vd., 2011) gibi sorunlar, yıllardır ülkemizde tartışılan eğitim sorunlarının başında yer almaktadır.

İnsan kaynakları alt temasında, okulların memur ve hizmetli gereksinimlerinin bulunduğu ve bunların il genelindeki dağılımlarında sorunların olduğu anlaşılmaktadır. Sorun sadece Ordu iline özgü bir sorun olmayıp “ülkemizde okulların büyük bölümünde hizmetlinin olmaması okul yöneticileri ile velileri karşı karşıya getirmekte” (MEB, 2012); okullardaki hizmetli eksikliği okulların öğrencilerine temiz bir çevre ve hijyenik bir ortam sağlamasını güçleştirmektedir (Korkmaz, 2005). Öğretmen eksikliği, öğretmen atamaları ile geçici görevlendirmelerin, ücretli, vekil ve sözleşmeli öğretmen atamalarının öğretim yılı başlamadan yapılmamasının önemli bir sorun olduğu görülmektedir. Akpınar ve Aydın (2007) tarafından yapılan çalışmada, öğretmen niteliği ve eksikliği Türk milli eğitiminin önemli bir sorunu olarak tespit edilmiştir. Öğretmen atamalarında ve

görevlendirmelerindeki zamansızlık, Türkiye genelinde eğitim-öğretimin aksamasına neden olmaktadır (MEB, 2012). Okulların vekâleten yönetilmesi insan kaynakları alt temasında dikkate değer bir sorun olarak belirtilmektedir. MEB İç Denetim Birimi Başkanlığı Raporuna (2012) göre, sürekli değişen, bazen hiç uygulanmadan yürürlükten kaldırılan, sürekli siyasi müdahalelere maruz kalan yönetmelik düzenlemeleri nedeniyle okul yöneticisi atamalarında oturmuş bir sistem bulunmamakta ve bu nedenle Türkiye genelinde asil müdürlerle yönetilen okul oranı ancak yüzde elli dolaylarındadır. Ünal, Yavuz ve Küçükler'e (2011) göre okul yöneticileri asil olarak atanmak yerine vekâleten görevlendirilmekte ve bu görevlendirmelerde de liyakate önem verilmemektedir. "Okul yöneticilerinin seçilmesinde ve görevlendirilmesinde karmaşa ve tartışmaların devam etmesi, okul müdürlüğünün müdahaleye açık politik yönünü koruduğunu göstermektedir" (Aslan ve Karip, 2014; Şahin vd., 2017). Yönetici ve öğretmenlerin yenilenen programların felsefesi ve uygulanması konusunda yeterli bilgiye sahip olmamaları, öğretmenlerin branşlarıyla ve mevzuatla ilgili güncel gelişmeleri takip etmemeleri, personel yetiştirmeye yönelik güncel ve etkili hizmet içi eğitim kurslarının açılmaması, yönetici ve öğretmenlerde motivasyon düşüklüğünün bulunması insan kaynakları ile ilgili önemli sorunlar olarak tespit edilmiştir. Yapılan başka çalışmalarda da okul müdürleri ile öğretmenler, görev alanları ile ilgili nitelikli hizmet içi eğitimlere alınmadıklarını belirtmişlerdir (Ekinci, 2010; Uçar ve İpek, 2006). Maaşların yetersiz olması ve mesleki tükenmişlikten dolayı (Ekinci, 2010) örgütsel ve mesleki bağlılıklarının genel olarak düşük düzeyde olması öğretmenlerin motivasyonlarını ve performanslarını düşürmektedir (Uştu, 2017). Can (2007) ve Rençber (2008) tarafında yapılan çalışmalarda, öğretmenlerin programların amaç ve vizyonunu benimsemedikleri, programlara karşı isteksiz ve önyargılı oldukları, alışılmış uygulamaları devam ettirme eğiliminde oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, "aday personele verilen eğitimlerin yetersiz olduğu; personelin hizmet içi eğitim faaliyetlerinden yeterince yararlanamadıkları, hizmet içi eğitim planlamalarının çalışanların talepleri, birimlerin ihtiyaçları ve tespit edilen sorun alanları dikkate alınarak yapılmadığı, hizmet içi eğitim çalışmalarının Bakanlığın zayıf yönü olduğu; yenilenen müfredatın paydaşlarca yeterince anlaşılıp benimsenmediği" (MEB, 2012; MEB, 2015) belirtilmek suretiyle, Ordu ili maarif müfettişlerinin insan kaynaklarına yönelik yaptıkları tespitlerin Bakanlıkça da desteklendiği görülmektedir.

Mevzuat alt temasına bakıldığında; mevzuatın farklı yorumlamalara ve uygulamalara açık olmasının, uygulayıcıları sınırlayıcı katı yapısının bulunmasının, güncel olmamasının ve mevzuat çeşitliliğinin (kalabalığının) fazla olmasının önemli sorunlar olarak ifade edildiği görülmektedir. MEB İç Denetim Birimi Başkanlığı Raporu'nda, "gereksiz, uygulama kabiliyeti kalmamış, güncelliğini yitirmiş mevzuatın değiştirilmesi ya da kaldırılması" (MEB, 2012) önerisi yapılırken; Milli Eğitim Bakanlığı 2015-2019 stratejik planında ise mevzuatın güncel, açık ve anlaşılır olmaması Bakanlığın zayıf yönü olarak kabul edilmiş ve mevzuatın günümüz ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde açık ve anlaşılır olarak yeniden düzenlenmesi hedef olarak belirlenmiştir (MEB, 2015). Ünal vd. (2011) tarafından yapılan çalışmada, mevzuatta sorunlar olduğu ve değişip güncellenmesi gerektiğinin öğretim yılı sonu denetim raporlarında getirilen öneriler arasında olduğu tespit edilmiştir. Ekinci (2010) tarafından yapılan çalışmada, katı yasal düzenlemeler ile bürokratik merkezi yapılanmanın okullarda önemli bir sorun olduğu belirlenmiştir. Kepenekçi (2004) tarafından yapılan çalışmada, eğitim mevzuatının hem dil hem de içerik olarak güncel olmaması, mevzuatın dağınık olması, çok sık değişmesi, katı olması önemli sorunlar olarak

belirtmiştir. Bingöl (2012) tarafından yapılan çalışmada, Türkiye’de eğitim hukukuna ilişkin karmaşık sorunların kendine özgü ilkeler doğrultusunda ele alınarak çözüme kavuşturulması gerektiği açıklanmıştır.

Mali süreçler temasına bakıldığında; ücret ve maaş işlemleri, mal ve hizmet alımı ile bakım ve onarım işleri ve okul-aile birliği alt temalarında sorunların tespit edildiği görülmektedir. Ordu ili maarif müfettişleri tarafından sunulan öğretim yılı sonu denetim raporlarında, ülkemizde eğitim alanında önem ve aciliyete bağlı öncelik sırası gözetilmeden yatırımlar ve harcamalar yapıldığı tespit edilmiştir. Kavak ve Ekinci (1994) tarafından yapılan çalışmada, eğitim sistemimizin, bugünkü kaynak sıkıntıları karşısında, mevcut kaynaklarını ne ölçüde etkin kullandığı konusunda kendisini sorgulaması gerektiği belirtilirken; Gökteş ve Bilgin (1996), toplanan paraların harcanmasında keyfiliğin ön planda olduğunu ifade etmektedirler. Hoşgörür ve Arslan (2014) yaptıkları çalışmada, eğitimde maddi kaynakların etkili ve verimli kullanılmadığını tespit etmişlerdir. “Milli Eğitim Bakanlığı tarafından harcamaların öncelik sürecinin iyileştirilmesi gerektiği 2015-2019 stratejik planına gerçekleştirilecek mali hedef olarak konmuştur” (MEB, 2015). Maarif müfettişleri tarafından sunulan öğretim yılı sonu denetim raporlarında, ilkokul ve ortaokullara Bakanlık düzeyinde bütçe ayrılmaması önemli bir sorun olarak ifade edilmiştir. Ekinci (2010) yaptığı çalışmada, okulların bütçelerinin bulunmamasını önemli bir mali sorun olarak belirlerken; Ünal (1996), merkezi ödenek yokluğundan dolayı okulların, halı sahalarını ve bahçelerini kiraya vererek veya velilerden bağış toplayarak gelir sağladıklarını tespit etmektedir. Özmen ve Yalçın (2011), bütçe bulunmamasından dolayı özellikle zorunlu eğitimde okulların mali kaynak sıkıntılarının artarak devam ettiğini, mali sorunlarını çözebilmek için okulların kaynak arayışına girdiklerini belirtmektedirler. Hoşgörür ve Arslan (2014) tarafından yapılan çalışmada, devlet tarafından eğitim-öğretim için okullara ayrılan kaynakların yetersizliği nedeniyle okulların kendi kaynaklarını yaratma çabasına girdiklerini ifade edilmektedir. Korkmaz (2005) tarafından yapılan çalışmada, Türk milli eğitim sisteminde, eğitim-öğretimin zorunlu ve finansmanının devlet tarafından karşılanması öngörülmesine rağmen, uygulamada böyle bir durumun söz konusu olmadığı; okulların kantin ve kooperatif gelirleri, anasınıfı aidatları, eğitime katkı payı, okul salon ve bahçe kira gelirleri, veli aidatları, vakıf ve dernek bağışları gibi kaynaklarla mali sorunlarını gidermeye çalıştıkları tespit edilmiştir. Maarif müfettişleri tarafından sunulan öğretim yılı sonu denetim raporlarında, Türkiye’de Eğitimin Finansmanı ve Eğitim Harcamaları Bilgi Yönetim Sistemi’nde (TEFBİS) yer alan modüllere, her türlü gelir-gider (harcama) aynı ve nakdi bağışlar ile diğer verilerin zamanında ve düzenli olarak girilmemesi mali bir sorun olarak belirtilmiştir. Özmen ve Yalçın (2011) tarafından yapılan çalışmada, TEFBİS kayıtlarındaki hataların ve bu kayıtlarda şeffaflık sağlanamamasının, velilerin okullara bağışta bulunmalarının önündeki önemli bir engel olduğu tespit edilmiştir. “Milli Eğitim Bakanlığı, TEFBİS Projesi’yle il, ilçe ve okullar düzeyinde gelir ve gider envanterleri ile yapılan eğitim harcamalarının gerçek ve güncel verilerle elektronik ortamda tutulmasını, eğitime sağlanan kaynakların iller, ilçeler ve okullar bazında etkin ve verimli kullanılması ve ekonomik yatırımlara dönüştürülmesini gerçekleştirilecek bir hedef olarak 2015-2019 stratejik planına almıştır” (MEB, 2015). Maarif müfettişleri tarafından hazırlanan öğretim yılı sonu denetim raporlarında, okul-aile birliklerinin kurum içi ve kurum dışı eğitim paydaşlarıyla yeterli düzeyde işbirliği yapmaması ve birlikler tarafından yıllık tahmini bütçe ve yılsonu mali raporu ile aylık gelir-gider kayıtlarının ilan panosu ya da diğer iletişim araçları ile velilere duyurulmaması çözülmesi gereken sorunlar olarak belirtilmiştir. Borazan (2010) ile Özmen ve Yalçın

(2011) tarafından yapılan çalışmalarda, okul-aile birlikleri tarafından gelir ve giderlerin ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmamasının ve yeterli düzeyde iletişime geçilmemesinin hem kaynak temininde hem de harcamalarda sorunlara neden olduğu belirtilmiştir.

Maarif müfettişleriyle yapılan görüşmelerde; maarif müfettişlerinin, çalışma usul ve esasları gereği, ildeki eğitim sorunlarını masa başında değil, bizzat yerinde gözlem, görüşme yapmak ve belge incelemek suretiyle tespit ettikleri; eğitim sorunlarını tespit etme süreci ile çözüm makamlarının belirlenmesi ve raporlama aşamasının meşakkatli olduğu; aynı ya da benzer sorunların tekrar tekrar tespit edilip raporlandığı; öğretim yılı sonu raporlarının sunulduğu makamların, tespit edilen sorunlara çözüm getiremedikleri ya da çözüm bulmaya yönelik bir çaba içerisine girmedikleri; maarif müfettişlerinin yerinde tespit ettikleri sorunların yetkililerce önemsenmemesinin moral ve motivasyon düşüklüğüne neden olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca, yapılan görüşmelerde, eğitim sorunlarını tespit etmeye ve çözmeye yönelik oluşturulacak bütün kurul ve komisyonlarda maarif müfettişlerine yer verilmesi gerektiği; denetim raporu yazmanın özellikle rapor dili açısından bilgi ve beceri gerektirdiği; maarif müfettişlerinin araştırma yapma ve rapor yazma yeterliklerinin geliştirilmesi için hizmet içi eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesi gerektiği; daha detaylı inceleme, araştırma ve değerlendirme yapabilmeleri için maarif müfettişlerine daha uygun çalışma ortamları ve araç-gereç desteği sağlanması gerektiği; daha gerçekçi ve daha etkili denetim raporları hazırlayabilmeleri için müfettişlerin ekonomik olarak güçlendirilmesi, özlük haklarının iyileştirilmesi, mesleki bağımsızlıklarının sağlanması, sendikal, bürokratik ve siyasal baskılara son verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç olarak, maarif müfettişlerinin öğretim yılı sonu denetim raporlarında Ordu ilinin eğitim sorunu olarak belirledikleri hususlar; fiziksel koşullar ve donatım, sağlık ve güvenlik, ölçme ve değerlendirme, rehberlik, sosyal etkinlikler, okul-çevre ilişkileri, öğrenci işleri, insan kaynakları, mevzuat, ücret ve maaş işlemleri, mal ve hizmet alımı ile bakım ve onarım işleri ve okul-aile birliği alt temalarında toplanmaktadır. Yapılan diğer çalışmalardan ve Milli Eğitim Bakanlığı Stratejik Planları ile Milli Eğitim Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanlığı raporlarından, maarif müfettişleri tarafından tespit edilen sorunların sadece Ordu iline özgü sorunlar olmadığı, bu sorunların ülkemizin genel eğitim sorunları ile benzerlik gösterdiği anlaşılmaktadır. Aynı ya da benzer sorunların tekrar tekrar tespit edilip yazılmış olması, çözüm makamlarının maarif müfettişlerinin tespit ettikleri sorunlara çözüm getiremediklerini ya da çözüm bulmaya yönelik bir çaba harcamadıklarını göstermektedir. Yapılan başka çalışmalarda da “ülkemiz genelinde, müfettişlerce yetkili makamlara sunulan raporlarda yer alan eğitim sorunlarının büyük bir kısmının yetkililerce çözüme kavuşturulamadığı” (Özdemir, 2001; Söbü, 2005; Ünal ve Kantar, 2011) tespitinin yapılmış olması, bu konudaki görüşümüzün isabetli olduğunu göstermektedir. Tespit ettikleri sorunlara yönelik çözüm makamlarınca herhangi bir işlem yapılmamasının, maarif müfettişlerinin araştırma yapma, sorun tespit etme ve çözüm üretme istek ve yeteneklerini de körelttiği söylenebilir.

ÖNERİLER

Çalışma usul ve esasları gereği, sorunları masa başında değil, bizzat yerinde tespit etme olanağına sahip olan maarif müfettişlerinin denetim raporları icra makamları tarafından öncelikli olarak ele alınmalıdır. Maarif

müfettişlerinin yerinde tespit ettikleri sorunlara yönelik getirdikleri çözüm önerileri yetkili makamlarınca yerine getirilmeli, eğitim sorunlarını tespit etmeye ve çözmeye yönelik oluşturulacak bütün kurul ve komisyonlarda maarif müfettişlerine yer verilmelidir. Maarif müfettişlerinin araştırma yapma ve rapor yazma yeterliklerinin geliştirilmesi için gerekli hizmet içi eğitimler verilmeli; daha detaylı inceleme, araştırma ve değerlendirme yapabilmeleri için maarif müfettişlerine daha uygun çalışma ortamları hazırlanmalı, araç-gereç sağlanmalı, maddi destek verilmelidir. Daha gerçekçi ve daha etkili denetim raporları hazırlayabilmeleri için müfettişler ekonomik olarak güçlendirilmeli, özlük hakları iyileştirilmeli, mesleki bağımsızlıkları sağlanmalı, müfettişlere yönelik sendikal, bürokratik ve siyasi baskılar ortadan kaldırılmalıdır.

Araştırmada, Ordu ilinin eğitim sorunları, resmi ve özel okulöncesi (anasınıfı, anaokulu, uygulama okulu), ilköğretim kurumları (ilkokul, ortaokul) ve ortaöğretim kurumları (lise) bazında ele alınmıştır. Diğer eğitim kurumlarında (özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri, halk eğitim merkezleri, il/ilçe milli eğitim müdürlükleri, öğretmenevleri, motorlu taşıtlar sürücü kursları, özel öğretim kursları, yurt dışı teşkilatları, muhtelif kurslar vb.) yapılan denetimler sonucunda hazırlanmış olan denetim raporlarında tespit edilen eğitim sorunlarına ilişkin başka çalışmalar da yapılabilir.

REFERENCES / KAYNAKÇA

- Akın, A., Hodoğlugil, N., Koçoğlu, G., Supramaniam, D., Aydın, Y., Bacanlı, A., Barut, C., Başlar, K. ve Çağlar, P. (2000). Altındağ Merkez Sağlık Ocağı Bölgesindeki Beş İlköğretim Okulunda Okul Sağlığı Uygulamalarının Değerlendirilmesi. *Hacettepe Toplum Hekimliği Bülteni*, 9 (3).
- Akpınar, B. ve Aydın, K. (2007). "Eğitimde Değişim ve Öğretmenlerin Değişim Algıları". *Eğitim ve Bilim*, 32(144), 71-80.
- Altinkurt, Y. (2008). "Öğrenci Devamsızlıklarının Nedenleri ve Devamsızlığın Akademik Başarıya Olan Etkisi". *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. (20), 129-14
- Altıntaş, R. (1980). *Liselerde Kurum Teftişi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ankara
- Aslan, H. ve Karip, E. (2014). "Okul Müdürlerinin Liderlik Standartlarının Geliştirilmesi." *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 20(3), 255- 279. doi: 10.14527/kuey.2014.011
- Aslan, N. ve Cansever, B. A. (2007). "Okuldaki Sosyal Etkinliklere Katılımda Ebeveyn-Çocuk Etkileşimi (Kültürlerarası Bir Karşılaştırma)". *Ege Eğitim Dergisi*. 8(1), 113-130
- Aydın, M. (2014). *Çağdaş Eğitim Denetimi*. Ankara: Gazi Kitabevi
- Aytaç, T. (2013). *Eğitim Yönetiminde Yeni Paradigmalar: Okul Merkezli Yönetim*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık
- Bakeman, R. and Gottman, J. M. (1997). *Observing Interaction: Introduction to Sequential Analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Balcı, A. (2014). *Etkili Okul Ve Okul Geliştirme*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Başar, H. (2000). *Eğitim Denetçisi*. Ankara: PegemA Yayıncılık

- Bingöl, B. (2012). "Türkiye İçin Bir Eğitim Hukuku Teorisinin Gerekliliği". *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*. 2(2), 25-38
- Borazan, G. (2010). *İlköğretim Okulu Müdürlerinin Okullarına Finansal Kaynak Bulmada Karşılaştıkları Güçlükler ve Bu Güçlüklerin Okula Etkilerinin Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Proje Çalışması, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne
- Bursalıoğlu, Z. (2015). *Okul Yönetiminde Yeni Yapı Ve Davranış*. Ankara: PegemA yayıncılık
- Can, N. (2007). "İlköğretim Okulu Yöneticisinin Bir Öğretim Lideri Olarak Yeni Öğretim Programlarının Geliştirilmesi ve Uygulanmasındaki Yeterliliği". *Eğitimde Kuram ve Uygulama*. 3(2), 228-244.
- Demirbulak, D. (2000). "Veli-Öğretmen Görüşmeleri ile İlgili Bir Çalışma". *Milli Eğitim Dergisi*, 146, 53-55
- Dönmez, B. (2001). "Okul Güvenliği Sorunu ve Okul Yöneticisinin Rolü". *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 7(1), 63-74
- Dönmez, B. ve Özer, N. (2010). "Güvenlik Kamera Sistemlerinin Yönetici ve Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi." *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 16(2), 215-230
- Ekinci, A. (2010). "Opinions of Principals and Teachers Working in Primary Schools About Their Vocational Problems". *Elementary Education Online*, 9(2), 734-748
- Gedikoğlu, T. (2005). "Avrupa Birliği Sürecinde Türk Eğitim Sistemi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri." *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 66-80.
- Glickman, C. D., Gordon, S. P. and Ross-Gordon, J. M. (2013). *Supervision and Instructional Leadership: A Development Approach*. Boston: Allyn and Bacon.
- Gömlüksiz, M. N. ve Kılınc, H. H. (2015). "Ortaokullarda Sosyal Kulüp Etkinlikleri Kapsamında Yapılan Toplum Hizmeti Çalışmalarına İlişkin Öğretmenlerin Görüşleri." *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. 10(3), 495-512. Doi number: <http://dx.doi.org/10.7827/turkishstudies.7978>
- Greer, C. R. and Plunkett, W. R. (2002). *Supervision: Diversity and Teams in The Workplace*. Published by Prentice Hall
- Gül, İ. (2013). "İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Okul Çevre İlişkilerinin Geliştirilmesine Yönelik Görüşleri." *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 32(1), 165-192
- Güven, M. (2009). "The Opinions of The Ministry of National Education Inspectors About School Guidance Services and Supervision of These Services." *The Journal of International Social Research*. 2(9), 171-179
- Hamamcı, Z., Murat, M. ve Çoban, A. (2004). "Gaziantep'teki Okullarda Çalışan Psikolojik Danışmanların Mesleki Sorunlarının İncelenmesi". *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Malatya.
- Hatunoğlu, A. ve Hatunoğlu, Y. (2006). "Okullarda Verilen Rehberlik Hizmetlerinin Problem Alanları". *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 14(1), 333-338
- Hoşgörür, V. ve Arslan, İ. (2014). "Okul Örgütünün Finansal Kaynaklarının Yönetimi Sorunu (Yatağan İlçesi Örneği)". *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 4(1), 91-102

- Karagüven, H. (2001). "Endüstri Meslek Liselerinde Rehberlik Servislerinin İşlerliğinin İncelenmesi ve Gereksinim Belirleme Çalışması". VI. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi. ODTÜ Eğitim Fakültesi, Ankara
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık
- Kavak, Y. ve Ekinci, C. E. (1994). "Eğitimin Finansmanı Sorunu ve Maliyetlerin Azaltılmasına İlişkin Alternatif Stratejiler". *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 10, 65-72
- Keeves, J. P. and Sowden, S. (1994). Descriptive Data, Analysis of. In T. Husen and N. Postlethwaite (Eds.), *The International Encyclopaedia of Education* (pp. 1464-1475). London: Pergamon.
- Kepekçi, Y., K. (2004). "İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Eğitim Mevzuatına İlişkin Görüşleri". *Eğitim Bilimleri ve Uygulama Dergisi*. 3(6), 159-174
- Koçberber, G. ve Kazancı, L. B. (2010). "İlköğretim Olanaklarındaki Farklılıkların İncelenmesinde Yeni Bir Yaklaşım". *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 38, 165-176.
- Korkmaz, İ. (2005). "İlköğretim Okullarının Karşılaştıkları Finansman Sorunları". *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü dergisi*. 14, 429-434
- Korkut, F. (2003). "Okullarda Önleyici Rehberlik Hizmetleri." *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*. II(20), 27-40
- Kuran, K. ve Kanatlı, F. (2009). "Alternatif Ölçme Değerlendirme Teknikleri Konusunda Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin Değerlendirilmesi". *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 6(12), 209-234
- Miles, M. B., Huberman, A. M. and Saldana, J. (2014). *Qualitative Data Analysis: A Methods Sourcebook*. Thousands Oaks, CA: Sage Publications.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2012). *Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanlığı 2011 Yılı Faaliyet Raporu*. <http://www.meb.gov.tr>, 01/10/2017 tarihinde alındı.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2014a). *Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Müfettişleri Başkanlıkları Rehberlik ve Teftiş Yönergesi*. <http://www.meb.gov.tr>, 01/08/2017 tarihinde alındı.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2014b). *Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Denetim Başkanlığı ile Maarif Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği*. <http://www.meb.gov.tr>, 01/08/2017 tarihinde alındı.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2015). *Millî Eğitim Bakanlığı 2015-2019 Stratejik Planı*. <http://www.meb.gov.tr>, 01/10/2017 tarihinde alındı.
- Nazlı, S. (2007). "Okul Yöneticilerinin Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetlerini Algılamaları". *Eğitim Araştırmaları*. 26, 155-166.
- Özbaş, M. ve Badavan, Y. (2009). "İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Okul-Aile İlişkileri Konusunda Yapmaları Gereken ve Yapmakta Oldukları İşler". *Eğitim ve Bilim*. 34(154), 69-81
- Özcan, C., Kılınç, S. ve Gülmez, H. (2011). "School Health and Legal Status in Turkey". *Ankara Medical Journal*, 13(2), 71-81
- Özdemir, T. (2001). *Çağdaş ve Demokratik Eğitimde Teftiş*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

- Özmen, F. ve Yalçın, H. (2011). "Devlet İlköğretim Okullarının Mali Açıdan Desteklenmesinde Velileri Bağış Yapmaktan Uzak Tutan Nedenler". *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 21(1), 57-76.
- Paskal, K. (2001). *Okul Yöneticilerinin Bu Okullarda Görev Yapan Rehber Öğretmenlerin Görevleri ve Rehberlik Hizmetleri ile İlgili Bilinçlilik Düzeyleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Rençber, İ. (2008). *Yeni İlköğretim Programının Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Müfettiş, Yönetici ve Öğretmen Görüşleri (Konya İli Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Scott, D. and Morrison, M. (2005). *Key Ideas in Educational Research*. London: Continuum International Publishing.
- Silverman, D. (2006). *Interpreting Qualitative Data: Methods For Analyzing Talk, Text and Interaction*. London: Sage Publications.
- Söbü, A. (2005). *İlköğretim Müfettişlerinin Sorunları (IV. Hizmet Bölgesi Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Stemler, S. (2001). "An Overview of Content Analysis". *Practical Assessment, Research & Evaluation*, 7(17). <http://PAREonline.net/getvn.asp?v=7&n=17>,
- Şahin, İ., Kesik, F. ve Beycioğlu K. (2017). "Chaotic Process in the Assignment of School Administrators and Its Effects." *Elementary Education Online*, 16(3), 1007-1021, <http://ilkogretim-online.org.tr>, DOI: 10.17051/ilkonline.2017.330238
- Şanlı, Ö., Altun, M. ve Tan, Ç. (2015). "Okulların Genel Denetimleri Hakkındaki; Maarif Müfettişlerinin ve Okul İdarecilerinin Görüşlerinin Değerlendirilmesi." *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*. 26, 78-99
- Şişman M. ve Turan, S. (2003). "Eğitimde Yerelleşme ve Demokratikleşme Çabaları: Teorik Bir Çözümleme." *Eğitim Yönetimi*, 8(34), 300-305.
- Taymaz, H. (2015). *Eğitim Sisteminde Teftiş: Kavramlar, İlkeler, Yöntemler*. Ankara: PegemA Yayıncılık
- Tetik, V. (2008). *Genel Liselerde Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Turan, F. (2016). "Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Eğitim Öğretim Faaliyetlerinin Denetimi". *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 7(23), 94-119
- Uçar, R. ve İpek, C. (2006). "İlköğretim Kullarında Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin MEB Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarına İlişkin Görüşleri." *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 3(1), 34-53.
- Usta, İ. (2008). *Tokat İli Erbaa İlçe Merkezi İlköğretim Okullarındaki Okul Sağlığı Hizmetlerinin Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Uştü, H. ve Tümkaya, S. (2017). "Predictors of Primary School Teachers' Organizational Commitment and Detecting Teachers' Organizational Commitment, Occupational Commitment and Intent to Leave Levels". *Elementary Education Online*, 16(3), 1262-1274. <http://ilkogretim-online.org.tr>, DOI: 10.17051/ilkonline.2017.330256

- Ünal A., Yavuz, M. ve Küçükler, E. (2011). "İlköğretim Müfettişlerinin Öğretim Yılı Sonu Denetim Raporlarına Göre Konya İli Eğitim Sorunlarının Değerlendirilmesi". *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*. 17(2), 247-276
- Ünal, A. ve Kantar, Ş. (2011). "İlköğretim Denetçi Yardımcılarının Sorunları." *Elementary Education Online*, 10(1), 180-196. <http://ilkogretim-online.org.tr>
- Ünal, L. I. (1996). *Eğitim ve Yetiştirme Ekonomisi*. Ankara: Epar Yayınları.
- Weber, R. P. (1990). *Basic Content Analysis*. London: Sage Publications
- Yaman, E. (2011). "Rekreasyon Bağlamında Öğrenci Algılarına Göre Sosyal Kulüplerin İşlevselliği". *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 2(3), 35-48
- Yeşil, D. ve Kış, A. (2015). "Okul Müdürlerinin Ders Denetimine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi". *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. 2(3), 27-45
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yiğit, N. (2008). *Ortaöğretim Kurumlarında Uygulanan Öğrenci Kulüplerinin Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.